Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.
MAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראָשען (ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע זעה 9-טע זייט) היינט 10 זייטען

לאָדזשער פאָלקסבלאַט

№ 45 | Łódź, Czwartek, 21 lutego 1935 r. | דרייצענטער יאהרגאנג | לאָדז, דאנערשטאג, י"ח אדר ראשון תרצ"ה | № 45

Adres Redakcji Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אדמיניסטראַציע: לאָדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פויליש=ענגלישער האנדעלס=טראַקטאַט

איז געכטען אונטערגעשריבען געוואָרען אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, 20 (ספּ. טעל.)

דער פוילישער מיניסטער פאַר האַנדעל און אינדוסטריע פלאַיאר-רייכמאן האָט, אין דער בעגלייטונג פון אמבאַסאדאָר ראַטשינסקי, היינט ביי טאָג בעזוכט דעם ענגלישען האַנדעלס-מיניסטער רינצמען און אָנגעהויבען מיט איהם אַנ'איין-שעהדיגען געשפרעך. די קאָנפערענץ פון די ביידע מיניסטאָרען איז נוגע דער געשטאַלטונג פון די האַנדעלס-בעציהונגען צווישען פוילען און ענגלאַנד, ווי אויך די פּאָזיטיווע מעגליכקייטען, וואָס שאַפען זיך אין שכנות מיט דעם דאָזיגען טראַקטאַט.

לאָנדאָן 20 (ספּ. טעל.)

די האַנדעלס-אונטערהאַנדלונגען צווישען גרויס-בריטאַניען און פוילען, וועלכע האָבען אין לאָנדאָן געדויערט 8 חדשים, זענען היינט אויף אַ פּאָזיטיווען אופן פערענדיגט געוואָרען. דער נייער האַנדעלס-טראַקטאַט צווישען פוילען און גרויס-בריטאַניען איז היינט 7 אין אָווענד פּאַראַפירט געוואָרען — פון דער ענגלישער זייט דורכ'ן וויצע-מיניסטער קאָלווין, און פון דער פוילישער זייט — דורכ'ן פּאָרזיצער פון דער פוילישער דעלעגאַציע, דיר. סאָקאָלאָווסקי.

לאָנדאָן, 20 (ספּ. טעל.)

דאָס חתמ'ענען פון דעם היינט פּאַראַפירטען האַנדעלס-טראַקטאַט וועט פאָרקומען אין לאָנדאָן, אין די נאָהענטסטע טעג. דעם טראַקטאַט וועלען אונטערשרייבען: דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער סיר דזשאָן סיימאָן, דער ענגלישער האַנדעלס-מיניסטער, רינצמען, און פון דער פוילישער זייט — דער האַנדעלס- און אינדוסטריע-מיניסטער פלאַיאר-רייכמאַן און דער אמבאַסאדאָר ראַטשינסקי.

הויך-קאָמיסאַר מאַקדאָנאַלד אנגעקומען קיין ניו-יאָרק

ניו-יאָרק, 20 יט"א טעלעגראַפיש)

אַהער איז אנגעקומען דער הויך-קאָמיסאַר פאַר די פליטים-ענינים, מאַקדאָנאַלד.

1000 עולים פאָהרען אָפּ קיין ארץ-ישראל

וואַרשאַ, 20 (טעלעפאָניש)

די קומענדע וואָך פאָהרען אָפּ קיין ארץ ישראל 1000 עולים. פון זיי פאָהרען 650 מאָנטאָג אָווענד פון וואַרשאַ איבער קאָנסטאַנץ מיט דער „פּאָלאָניאַ", און 350 פאָהרען איבער טריעסט מיטוואָך אָווענד פון וואַרשאַ. — עס ווערט נאָכמאָל אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז די עלטע, וואָס בעמיהען זיך וועגען פאָהרען קיין ארץ-ישראל זאָלען זיך נישט אָפּגעבען מיט מאַכערס, ווייל לעצטענס זענען ווידער עטליכע פערזאָן אריינגעפאַלען צו שפּעקולאַנטען, וועלכע האָבען ביי זיי אויסגענאַרט דאָס געלד. — מען מעלדעט, אַז דער דעלעגאַט, וואָס איז געקומען קיין פּוילען פון דער „התאחדות האכרים" פיהרט שוין דורך זיין אַרבייט פון בעשטעטיגען סערטיפיקאַטען פאַר לאַנדווירטשאַפטס-אַרבייטער, וואָס ווילען זיך פּערפּליכטען צו בעזעצען זיך אין דאָרף אַלס אַרבייטער ביי קאָלאָניסטען. די אַרבייט ווערט געפיהרט אין פּערשטענדיגונג מיט'ן פּאַלעסטינאַ-אַמט.

יודישער טעניס-שפּילער פון פּוילען האָט בעזיגט דעם שוועדישען קעניג

באַלי, 20 (ספּ. טעל.)

דינסטאָג האָט זיך אין באַלי אָנגעהויבען דער אינטערנאַציאָנאַלער טעניס טורניר. אין דעם טורניר נעהמען אויך אָנטייל פאָלגענדע פוילישע טעניסטען: העבדאַ, וויטמאַן און טאַרלאָווסקי.

אין ערשטען טאָג פון טורניר האָבען די פּאָלאַקען אָפּגעהאַלטען אַ רייהע נצחונות; העבדאַ האָט בעזיגט ראַבערטסאָנען אין 2 סעטען 6:1 און 6:0; וויטמאַן האָט בעזיגט זעשאַנען 6:0, 6:0. אין אָווענד האָט וויטמאַן געקעמפט מיטן בעקאַנטען איטאַליענישען טעניסיסט פּאַלמיערי. דעם ערשטען סעט האָט געווינען וויטמאַן מיט 6:3; דעם צווייטען האָט געווינען דער איטאַליענער. צוליב דער שפּעטער שעה איז דער קאַמף אָפּגעלעגט געוואָרען אויף היינט.

צום סוף האָט דאָס פוילישע פּאָרל וויטמאַן—העבדאַ געקעמפט געגען שוועדישען קעניג און זיין פּאַרטנער הינעס. דאָס פוילישע פּאָרל וויטמאַן—העבדאַ האָט דעם קאַמף געוואונען מיט 6:4, 6:4.

אַמבעסטען פון די פוילישע טעניסטען האָט זיך געכטען אויסגעצייכענט דער יוד וויטמאַן, וועלכער האָט אַלעמען בעצויבערט מיט זיין אַרט שפּילען.

4 מיליאָן קעסטלעך אָראַנזשען עקספּאָרטירט פון ארץ-ישראל דעם לעצטען סעזאָן

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראַפיש)

אין משך פון דעם לעצטען סעזאָן, איז פון ארץ-ישראל עקספּאָרטירט געוואָרען העכער 4 מיליאָן קעסטלעך אָראַנזשען. ד. ה. מיט 30 פּראָצענט מעהר ווי דעם פאַרגאַנגענעם יאָהר און דער צאָל בעריכטס.

סיימאָן זאָל פאָהרען צו היטלער'ן

לאָנדאָן, 20 (ספּ. טעל.)

די רייטער-אַגענטור איז מודיע:

אין רעזולטאַט פון די בעמיהונגען צו רעגולירען די סיטואַציע אין אייראָפּאַ, וועט וואַהרשיינליך קומען דער וויזיט פון סיר סיימאָן אין בערלין, וועלכער וועט דאָרט אָפּהאַלטען אַ דירעקטען געשפּרעך מיט'ן קאַנצלער. די בריטישע רעגירונג האַלט, אַז מ'דאַרף אויסנוצען די העכסטע מיטלען, בכדי צו דערגרייכען דעם ציל — ווען אפילו פון צייט צו צייט זאָל אפילו האָבען געשעהען אַזוינס, וואָס זאָל אָפּשוואַכען דעם חשק פאַר דער פּאַרטיידיגער אַקציע.

אגראַר-באַנק מיט אַ גרונד-קאַפּיטאַל פון 400,000 פונט

ווערט געגרינדעט אין ארץ-ישראל

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראַפיש)

די רעגירונג טרעט צו צו גרינדען אַנ'אַקציען-געזעלשאַפט צו עפענען אַנ'אַגראַר-באַנק אין ארץ-ישראל מיט אַ גרונד-קאַפּיטאַל פון 400 טויזענט פונט.

פילם וועגען סאַאר פערבאָטען אין ארץ-ישראל

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראַפיש)

די רעגירונג האָט פערבאָטען צו דעמאָנסטרירען אַ פילם וועגען סאַאר.

ערפונדען אַ קריגס-אעראָפּלאַן

וואָס וועט פערניכטען לענדער

ענגליש קריגס-מיניסטעריום בויט אעראָפּלאַנען, וועלכע פליהען 450 קילאָמעטער אין אַ שעה און פערניכטען גאַנצע געגענדען

לאָנדאָן, 20 (ספּ. טעל.)

גאַנץ לאָנדאָן קאָכט מיט דער נייעסטער ערפינדונג אויפ'ן געביט פון קריגס-אעראָפּלאַנען. דאָס ענגלישע קריגס-מיניסטעריום האָט דעמאָנסטרירט נייע אויסגעאַרבייטע שווערע קריגס-אעראָפּלאַנען, וועלכע פליהען מיט דער שנעלקייט פון 450 קילאָמעטער אין אַ שעה און זענען אומשטאַנד אויך צו פליהען זעהר הויך און טראָגען מיט זיך עטליכע טאָן אויפרייס-שטאָפען, עטליכע צעהנדליג אַזעלכע אעראָפּלאַנען קאָנען פערניכטען אַ גאַנץ לאַנד. די מיינונג פון די ענגלישע גענעראַלען איז, אַז דאָס איינציגע וואָפען געגען אַנגריף פון פיינדליכע אעראָפּלאַנען איז נאָר דאָס פערניכטען דעם שונא'ס לאַנד, וואָס וועט מוזען דורכגעפיהרט ווערען באַלד, ווי אַ מלחמה וועט אויסברעכען.

יודישע צייהן-דאָקטוירים אין דייטשלאַנד

בעזייטיגט פון די קראַנקען-קאַסעס

בערלין, 20 (יט"א טעלעגראַפיש)

ס'איז אַרויס אַ נייע פעראָרדנונג וועגען נישט אַרישע צייהן-דאָקטוירים, וועלכע וועלען בעזייטיגט ווערען פון די קראַנקען-קאַסעס. ס'ווערט אפילו נישט געמאַכט קיין אויסנאַם פאַר די דאָקטוירים וואָס דייערע פאַטער'ס אָדער זיהן זענען געפאַלען אין דער מלחמה, אויב די זענען נישט קיין ריינע אַרייער, וועלען זיי אויסגעשלאָסען ווערען פון דער דאָקטוירים-קאַמער.

לויה פון רוימישען הויפּט-ראַבינער

רוים, 20 (ספּ. טעל.)

היינט איז דאָ פאָרגעקומען די פייערליכע לויה פון'ם געשטאָרבענעם הויפּט-ראַבינער אין רוים, סאַקערדאָטי.

אין דער לויה האָט זיך בעטייליגט די גאַנצע יודישע בעפעלקערונג, ווי אויך פאָרשטעהער פון דער ציווילער און פון דער מיליטער-מאַכט.

סאָוויעטישער קאָמוניקאַט

צו די רעגירונגען פון פראַנקרייך און ענגלאַנד

פּאַריז, 20 (ספּ. טעל.)

די האַוואַס-אַגענטור איז מודיע: דער מיניסטער לאַוואַל האָט היינט אויפגענומען דעם סאָוויעטישען אמבאַסאַדאָר פּאָטיאָמקין, וועלכער האָט איהם איבערגעגעבען דעם טעקסט פון סאָוויעטישען אָפיציעלען קאָמוניקאַט, וועלכער איז גלייכצייטיג איבערגעגעבען געוואָרען אין לאָנדאָן.

אין דעם דאָזיגען קאָמוניקאַט דריקט אויס די ראַטען-מאַכט דעם פולשטענדיגען צוטרוי אין דער הינזיכט פון דערהאַלטען די פּאָליטישע ליניע, וואָס איז אָנגענומען געוואָרען דורך די פראַנצויזישע מיניסטאָרען, און דריקט אויס די דאַנקבאַרקייט פאַר'ן אָנערקענען דער פראַנצויזיש - ענגלישער דעלעגאַציע פון 3. פעברואַר דעם זיכערקייטס-סיסטעם פאַר אייראָפּע, אויף וועלכען ראַטען-פערבאַנד לעגט אַ סך אויפמערקזאַמקייט.

בערלין, 20 (ספּ. טעל.)

דאָס דייטשע אינפאָרמאַציאָנס-ביוראָ איז מודיע פון מאָסקווע: די רעגירונג פון ראַטען-פערבאַנד האָט בעאויפטראָגט איהרע אמבאַסאַדאָרען אין לאָנדאָן און פּאַריז צו בעלעגען אַ דערקלערונג, דאָס דער ראַטען-פערבאַנד בעגריסט די רעזולטאַטען פון די לאָנדאָנער בעראַטונגען, און אַז דער לאָנדאָנער קאָמוניקאַט האָט אָנגעטראָפען אויף אַ פריינדליכער אויפנאַהמע אין ראַטען-פערבאַנד.

די סאָוויעטען-מאַכט — ווערט געזאָגט אין דער דערקלערונג — איז געקומען צו דער איבערציינונג, אַז אַ פולשטענדיגע אָדער אפילו טיילווייזע ענטוואָפנונג איז אינם איצטיגען מאָמענט אוממעגליך. די מלחמה-געפאַהר קאָן אָבער אויסגעמיטען ווערען דורכ'ן סיסטעם פון רעגיאָנאַלע פאַקטען, וואָס דאַרפען געשלאָסען ווערען דורך אַלע מלוכות, וועלכע זענען אָנגערופען אינם לאָנדאָנער קאָמוניקאַט.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען מיין ליבער מאַן, אונזער טייערער פאָטער, איידעם, ברודער, שוואָגער און פעטער

ג"ע אפרים יעקב שעפנער
ב"ר מרדכי זאב הכהן ז"ל

אין עלטער פון 35 יאָהר.

די לוי' קומט פאַר היינט, דאָנערשטאָג, י"ח אדר א', 12 בייטאָג פון טרויער-הויז פּאָלודניאָווע 32.

וועגען וואָס ס'טיילט מיט אין גרויס צער

די טרויערנדע פאַמיליע.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דעם שווער-געטראָפענעם ה' יעקב פלום צוליב'ן טויט פון זיין ליבע

פרוי נ"ע

זאָל געטרייסט מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די פערוואַלטונג פון צייטונגס-פערקויפער-פעריין ביי פועלי א"ישראל

איטאליעניש-אביסינישער קאנפליקט פערשארפט זיך

פאריז, 20 (ספּ. טעל.)

לאוואל האט בעכטען אויפגענומען דעם אבּיסינישען געזאנדטען אין פאריז און האט אבגעהאלטען מיט איהם א לענגערע קאנפערענץ. לויט די „זשורנאל“ מעלדעט, בעמיהט זיך פראנקרייך צוזאמען מיט ענגלאנד ווענען אנ׳ענטשפאנונג אין די איטאליעניש־אביסינישע בעציהונגען. פראנקרייך לעגט פאר צו שאפען א נייטראלען פאס צווישען אביסיניען און איטאליען.

רוים, 20 (ספּ. טעל.)

אין רוים איז דערהאלטען געווארען א ידיעה, אז אויף דער גרעניץ פון עריטריא זאמלען זיך גרויסע אפטיילונגען פון אביסינישע שבטים אונטער דער אנפיהרערשאפט פון ראס סעיומא, וועלכער איז בעקאנט אלס אויסגעשפראכענער געגנער פון איטאליען.

לאנדאן, (ספּ. טעל.)

די „מארנינג פאסט“ מעלדעט, אז די רעגירונג פון תימן (אין אראביען) האט אין הסכם מיט איהר אבמאך מיט איטאליען ארויסגעשיקט אראביש מיליטער קיין מזרח־אפריקא צו שטיצען איטאליען אין איהר קאמף געגען אביסיניען. די לאגע אין דעם אביסינישען קאנפליקט פערערגערט זיך.

רוים, 20 (ספּ. טעל.)

היינט איז אבגעשוואומען פון נעאפאל קיין אפריקא, אויף דער שיף „מאנטעווערא“, אן אפטיילונג פון טעכניש מיליטער, אין בעשטאנד פון 7,50 זעלנער און 40 אפיצירען

די אפאזיציאנעלע פרעסע האט געוועגט דעם טראנספארט פירש הומבערט.

פאריז, 20 (ספּ. טעל.)

די ליגע פאר׳ן שיצען מענשליכע רעכט האט זיך געווענדעט מיט אן אפעל צו דער פראנצויזישער רעגירונג און צו דער פעלקער־ליגע בנוגע דעם איטאליעניש־אביסינישען קאנפליקט. די ליגע פאדערט, אז די פראנצויזישע רעגירונג זאל טון אלדוס מעגליכע בכדי צו אפהיטען פאר א מלחמה, און צו ווענדען דעם סכסוך אין דער פעלקער־ליגע, וועלכע איז פון איהר זייט מחויב צו דערפיהרען צו א זיג פון די פערשטענדיגונגס־מעטאדען איבער׳ן ברוטאלען כוח.

זיצונג פון איטאליענישען פאלקס־שוץ־ראט

רוים, 20 (ספּ. טעל.)

אונטער׳ן פארזיץ פון מוסאליני׳ן האט זיך היינט פערזאמעלט אין ווענעציאנישען פאלאץ אויף דער פינפטער זיצונג, די העכסטע קאמיסיע פאר פאלקס־שוץ־ענינים.

פראנקרייך ענדערט די אמבאסאדארען אין פוילען און בעלגיען

פאריז, 20 (ספּ. טעל.)

דער „פטי פאריזיען“ מעלדעט, אז דער פראנצויזישער מיניסטארען־ראט האט בעשלאסען דורכצופיהרען עטליכע ענדערונגען פון דיפלאמאטישע פאסטענס אין אויסלאנד. 2 באטשאפטער וועלען אפגערופען ווערען פון זייערע אמטען און וועלען פערטוישט ווערען מיט אנדערע.

עס האנדעלט זיך ווענען די פראנצויזישע באטשאפטער אין ווארשא און אין בריסעל.

פוילען וויל נישט קיין בונד מיט דייטשלאנד און יאפאן געגען ראטען־פערבאנד

וויען 20 (ספּ. טעל.)

אין א גרויסען ארטיקעל א. נ. „פוילען און די אייראפעאישע לאגע“ זאגט דער ווארשאווער קארעספאנדענט פון „נויעס וויענער אבענדבלאט“ צווישען אנדערן:

„פוילען ווינשט זיך, אז מ׳זאל זי ארייננעמען אין בויען דעם אייראפעאישען שלום. די מיטארבייט פון פוילען מיט די מלוכות פון מערב־ און מיטעל־אייראפע, דארף זיין פריי פון די אנטי־רוסישע טענדענצען, וועלכע מאסקווע לאזט אין דער לופט. די נישט־לאנג ארויסגעגעבענע בראשור פון וו. סטודניצקי, וואו עס ווערט רעקאמענדירט א דריי־בונד צווישען בערלין, ווארשא און טאקיא, מיט׳ן שארף געווענדעט געגען מאסקווע — האט נישט געפונען, מערקווירדיגערווייזע קיין שום אפקלאנג אין דער פוילישער עפענטליכער מיינונג“.

טויט־שטראף פאר יודען ווען זיי האבען עראטישע בעציהונגען מיט אריערנס...

בערלין, 20 (ספּ. טעל.) אויף א פערזאמלונג פון פעראיין פון נאציאנאל־סאציאליסטישע יוריסטען האט דער בעקאנטער צורר היהודים שטרייכער געהאלטען א גרויסע רעדע, אין וועלכער ער האט געפאדערט איינצופיהרען שוין אין דער נאהענטסטער צוקונפט טויט־שטראף פאר יודען, וועלכע האלטען אונטער עראטישע בעציהונגען מיט ארישע מיידלעך.

דער נארימבערגער נאציאנאל־סאציאליסטישער ארגאן „פרענקישע צייטונג“ בעגרינדעט די דאזיגע פאדערונג פון שטרייכער׳ן, פעסטשטעלענדיג, אז די וויסענשאפט האט בעוויזען, דאס ס׳עקזיסטירט בעזונדערע בלוט־קערפערלעך ביי יודען און גאנץ בעזונדערע ביי אריער.

היינט — א סיים־פלענאר־זיצונג

ווארשא, 20 (טעלעפאניש)

היינטיגען דאנערשטאג 10 פריה קומט פאר א זיצונג פון סיים. אויף דער טאג־ארדנונג פון דער דאנערשטאג׳דיגער סיים־זיצונג געפינען זיך בלויז 28 פונקטען, אבער דאס זענען מעהרסטענטיילס אזעלכע פראגען, וואס וועלען נישט ארויסרופען קיין לאנגע דיסקוסיע.

גריפע, פיבער, פערקיהלונג?
נעהמענדיג טאגאל־טאבלעטקעס אין א דאזע: 3 טאבלעטקעס, 3–4 מאל טעגליך, פיהלט מען א פערלייכטערונג און ס׳פאלט די היץ. אויך ביי ליידען פון רעומאטיזם, פאדאגרע, ארטרעטישע וועהטאגען אין די געלענקען און מוסקולען, נערווען און קאפּ־וועהטאגען, העלפט טאגאל. טאגאל־טאבלעטקעס זענען צו בעקומען אין דער נאהנטסטער אפטייק.

דייטשע נאציס העצן די אראבער אין אלזשיר

לאנדאן, 20 (יט״א טעלעגראפיש)

„דיילי העראלד“ טיילט מען מיט פון אלזשיר, אז דאס האבען די דייטשע נאציס ענטוויקעלט א שארפע אנטיסעמיטישע קאמפאניע, אין העצען די אראבער געגען יודען.

געשטארבען דער פרעזעס פון בערלינער יוד. הילפס־פעראיין

בערלין, 20 (יט״א טעלעגראפיש)

דא איז געשטארבען אין עלטער פון 83 יאהר דער פרעזעס פון הילף־פעראיין אויגען לאנדוי.

Dr. med.
P. KOTOK
אינערליכע קראנקהייטען
ZEROMSKIEGO 44, telef. 114-25
נעהמט אן פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

אין דער טיטול־ראל: אלעקסאנדער גראנאר
„שיילאק“
מאנטאג, דעם 25-טען ד. ח. 9 אוונט
א גרויסע הנהה־פארשטעלונג
פון בעריהמטען ווערק פון ווילאם שעקספיר
פאר דער פארשטעל. א ווארט וועגן דער „יודן־פראגע אין שיילאק“ – ח׳ ס. נאטקעוויטש
בילעטען שוין צו בעקומען אין „קולטור־ליגע“, זאכאדניא 68, „ארב.־ווינקעל“. פאלודניאווא 20, און אין פארבען־געשעפט פון מ. בארנשטיין, פילסודסקיעגא 54.

קרייז־פריינט
ביים שול־קוראטאריום
א. נ. פון וול. מעדעם

מיר לאדען איין
היינט דעם 21-טען ד. ח. אויף דער ערעפנונג פון דער ניי־מאדערנער קאוויארניע א. ב.
„OU'KEI“
נארוטאוויטשא 11
מוזיק. 256-51

טעאטער „ראזמאיטאשטשי“ ציגעל־גאס 27
יודישע קינסטלער אין לאדזש, פארן יודישן ווארט אין פאלעסטינע
שבת, דעם 23-טען פעברואר 1935 פינקטליך 10.30 פריה
א ליטעראריש־קינסטלערישע אקאדעמיע
מיט׳ן אנטייל פון די בעקאנטע דיכטער און ארטיסטען:
בראדערזאן משה, באזשיק מאקס, גראנאך אלעקסאנדער, הילסבערג מרדכי, ליטאן עני, לעמבערגער גרשון, ליפמאן משה, מלאך ל., רובינא פאניא, ראבאן ישראל. — דערעפענונג: ראטמאן ח׳ ל. האלענדערסקי.
פראגראם: רעדעס — לידער — רעציטאציעס — געזאנג — טענץ.
איינגעלאדענע אין די פראגראמען.
בילעטען פון 25 גר. ביז 1 ז״, שוין צו בעקומען אין דער מאראבאוו־ביבליאטעק, על. קאשטשושקי 9 און אין טאג פון דער אקאדעמיע ביי דער קאסע פון טעאטער.

בעקאנטמאכונג.
אין צוזאמענהאנג מיט׳ן בעשלוס פון דער אלגעמיינער פערזאמלונג פון דער פוטער־סעקציע פון 10/II 1935. ווארנען מיר דורך דעם וועג אלע צוגערייזטע פוטער־סוחרים פון קאנגרעס פוילען סיי פון גאליציען, וואס פערקויפען די סחורות צאנים, אז אין דער צוקונפט וועלען מיר געגען זיי פארטרעטען מיט דער גאנצער שארפקייט. אויך ערקלערען מיר, דאס אונזערע מיטגלידער איז שטרענג פערווערט צו קויפען ביי די צוגערייזטע סוחרים.
די פערוואלטונג פון דער פוטער־סעקציע ביים צענטר. סוחרים און פאבר.־פערבאנד אין לאדז, פיעטריקאווער 10.

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון
רעשטען
אויף פאלטענס און אנציגער
פון די בעסטע ביליצער און טאמאשאווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין א גרויסען אויסוואהל, בעקומט מען נאר ביי
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09
געדענקט, פראנט 2 שטאק.

אונבעקאנטער פריינד!
אלס ענטפער אויף אייער אנאנימען בריף, וואס איהר האט מיר געשיקט דעם 18 ד. ח., פאר וועלכען איך דאנק אייך זעהר, איז אויב איהר מיינט עס ערנסט, טא בעט איך אייך זעהר מיט מיר פערזענליך צו פערשטענדיגען, ארום־צורערען אלע איינצעלהייטען. איך האף, אז איהר אלס מיינער א פריינד, וועט מיין וואונש ערפילען. דיסקרעציע איז פולשטענדיג געזיכערט. און ווען איהר ווילט, איז אויך א געלד־בעלוינונג. איהר קענט זיך מיט מיר בעשטעלן טעלעפאניש, וואו איהר קענט זיך מיט מיר טרעפען. איך האף, אז איהר וועט זיך אויף מיין בריף אנרופען. 6304

ערשטע יודישע שליפעריי
„ZGODA“ א. פ.
לאדז, ציגעל־גאס 2, טעל. 134-51
(רוג פיעטריקאווער)
מאכט בעקאנט, אז זי נעמט אן צו שלייפען און שארפען אלערליי מכשירים פאר פליישערס, שניידער, איינבינדער, פריזיערס זאווי גלישערס אז״וו
ערשטקלאסיגע אויספיהרונג! סאלידע בעהאנדלונג!
ביליגע פרייזען!

אויגען־קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען־קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוועגד.

אויערען, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9-2 און פון 4-8 אוונט.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט
צו ביליגע פרייזען
ביי קערש, סקווערא 15

AMBULATORJUM
ZŁAMAN
(צובראכענע קנאכען)
מיט רענטגען־דורכלייכטונג אויפ׳ן ארט
לעמשניצע־פרייזען
Dr. J. Lubicz
Poludniowa 9, tel. 183-17.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל־ארצט פאר הויט־און געשלעכטס. קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1—2.30 מיטאג און פון 5—9 אוו. זונטאג פון 10—1 בטאג.
אלע ארטען אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעמשניצע־פרייזן
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען- און הארץ־קראנקהה.
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

פאר גארד
ביזשוטעריע
און לאמבארד־קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

סאקאלאוו ביים פראנצויזישן פרעזידענט

פאריז. דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, ה׳ נחום סאקאלאוו, איז געקומען קיין פאריז און איז אויפגענומען געוואָרן אויף א לענגערע אודיענץ דורכ׳ן פרעזידענט פון דער רעפובליק, ה׳ אלבער לעברען.

ה׳ נחום סאקאלאוו האט געהאט א וויכטיג געשפרעך מיט פרעזידענט לעברען וועגן די בציהונגען צווישן פראנקרייך און ארץ־ישראל..

ה׳ סאקאלאוו האט אינפארמירט דעם מלוכה־פרעזידענט וועגן דער לאגע אין ארץ־ישראל און ציוניזם און וועגן די באהעגנסטע פאליטישע און ווירטשאפטליכע אויפגאבען אין דער יודישער נאציאנאלער היים..

פרעזידענט לעברען האט ארויסגעוויזן א שטארקן אינטערעס פאר די ארץ־ישראל פראבלעמען. דער פרעזידענט האט ערקלערט ה׳ סאקאלאוו׳ן, אז מיט צופרידענהייט האט ער אויפגענומען דעם בעריכט וועגן גרויסן ערפאלג פון פראנצויזישן פאוויליאן אויפ׳ן מזרח־יריד אין תל־אביב.. ער בעגריסט די אינציאטיוו פון ארץ־ישראל צו בעטייליגען זיך אין דער אלוועלטליכער אויסשטעלונג אין פאריז אין 1937.

דאס געשפרעך האט זיך פעצויגען א לענגערע צייט.. דער פרעזידענט האט אויסגעפרעגט וועגן א רייה איינצעלהייטן פון דער יודישער אויפבוי־ארבייט אין ארץ־ישראל, וועגן דער ווירטשאפטליכער ענטוויקלונג פון לאנד, וועגן דער איינארדנונג פון די נייע אימיגראנטען.

ה׳ נחום סאקאלאוו האט איינגעלאדען דעם מלוכה־פרעזידענט אלבער לעברען אלס עהרען־פרעזידענט פון דעם קאמיטעט „פראנס – פאלעסטין״..

אויפנאהמע ביים פוילישן אמבאסאדאר לכבוד פרעזידענט נחום סאקאלאוו

פאריז. דער פוילישער אמבאסאדאר אין פאריז גראף כלאפאווסקי האט אויסגענוצט די אנוועזענהייט פון ה׳ נחום סאקאלאוו אין פאריז און האט איינגעלאדען דעם פרעזידענט פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע אויף א פייערליכער אויפנאהמע אין די סאלאנען פון דער אמבאסאדע.

ביי דער אויפנאהמע זענען געווען אנוועזענד אנגעזעהענע פראנצויזישע פאליטישע פערזענליכקייטען. מען האט געזעהן די געוועזענע מיניסטאָרען דע מאנזי, זשוסטען גאדאר, נאך פיל בעקאנטע פארלאמענטאריער. ביי דער אויפנאהמע איז אויך געווען באראן ראבער דע ראטשילד.

דער פרעזידענט האט געהאלטען א רעפעראט וועגן ארץ־ישראל און האט שפעטער געענטפערט אויף א רייה פראגען וואס די אנוועזענדע האבען געשטעלט.

דערביי איז אויך בעריהרט געווארען די פראגע וועגן די דייטשע פליכטלינגע און וועגן דער מעגליכקייט זיי העלפען אויסוואנדערען אין ארץ־ישראל.

קאנפערענץ מיט באראן ראבערט דע ראטשילד

פאריז. פרעזידענט סאקאלאוו האט די פאר געצעהלטע טעג, וואס ער האט געוויילט אין פא־ריז, אויסגענוצט פאר א רייה וויכטיגע קאנפערענצען מיט פיהרער פון פראנצויזישן יודענטום.

צווישען אנדערען האט ה׳ נחום סאקאלאוו אב־געהאלטען א בעראטונג מיט׳ן פרעזידענט פון נא־ציאנאלען הילפס־קאמיטעט פאר די דייטשע פליכט־לינגע און פרעזידענט פון דער קאנסיסטאריע באראן ראבערט דע ראטשילד וועגן דער פליטים־פראגע..

באראן ראבערט דע ראטשילד האט זיך אויס־פיהרליך אינפארמירט וועגן דער אימיגראציע פון פליכטלינגע קיין ארץ־ישראל און האט מיט גרויס אינטערעס אויסגעהערט דעם בעריכט פון ה׳ סאקאלאוו וועגן ארץ־ישראל.

באראן ראבערט דע ראטשילד האט ערקלערט, אז ער וועט זיך איצט בעזונדערס ווידמען דעם יודישען אויפבוי־ווערק אין ארץ־ישראל, מיט וועל־כען עס האט זיך אזוי פיל אפגעגעבען דער פער־שטארבענער „נדיב־הידוע״ באראן עדמאנד דע ראטשילד.

ה׳ נחום סאקאלאוו האט פערלאזען נעכטען פאריז און געפאהרען קיין לאנדאן.

מהומה אויף די וועלט־בערזעס
צי וועלען דער דאלאר און פונט נאך מעהר פאלען?

ווארשא, 20 (טעלעפאניש)

פון די אויסלענדישע בערזעס מעלדעט מען וועגן דעם געוואלדיגען איינדרוק, וואס דער אורטייל פון אמעריקאנער געריכט (אין בעצוג צו דער פראגע, צי קאן מען צאהלען מיט פאפירענע דאלארען פאר גאלד־חובות, פאר יעדען גאלד־דאלאר איין פאפירענעם) האט געמאכט אן׳אומגע־וועהנליכען איינדרוק. דער דאלאר און דער פונט זענען געפאלען, און עס זענען שוין ווידער פער־האן קלאנגען, אז דער דאלאר וועט פאלען ביז א העלפט פון שמאליגען ווערט (4,50 זלאטעס פאר א דאלאר). אין לאנדאן און אין ניו־יארק זענען דעריבער קאלאסאל געשטיגען די אקציעס פון גאלד־גרובענס־געזעלשאפטען, ווי אויך פון פאבריקען. גאלד איז אויך שטארק געשטיגען. — וואס אנבעלאנגט די דאלאר־גאלד־אנלייהען אין פוילען ווערט מיטגעטיילט, אז זיי וועלען אויסגע־צאהלט ווערען אין הסכם מיט׳ן דעקרעט פון פרעזידענט לויט דעם געוועהנליכען דאלאר־קורס, דאס הייסט פאר 1 גאלד־דאלאר נאר 5 זלאטעס מיט 29 גראשען (איצטיגער קאבעל־קורס). — פון פאריז מעלדעט מען, אז די אינפלאציאניסטען ארבייטען, אז אויך דער פראנצויזישער פראנק זאל פאלען, וואס וואלט געבראכט א קאלאסאלע ענדערונג אין דער ווירטשאפטליכער לאגע אין אייראפא.

דעמאנסטראציעס געגען שושניג׳ן

פאריז, 20 (ספ. טעל.)

די אנגעהויבענע אקציע פון די היגע סאציא־ליסטען און קאמוניסטען געגען עסטרייכישען בונ־דעס־קאנצלער שושניג, וואס קומט איצט פאר אין פאריז, ווערט ווייטער פארטגעזעצט.

דער מארקסיסטישער אקציאנס־קאמיטעט האט בעשלאסען צו שיקען פראטעסט־דעלעגאציעס פון אלע פאבריקען צו דער עסטרייכישער געזאנדטשאפט אין פאריז. אויף היינט אוונט בעת זיין אנקומען אויף דעם מזרח־באהנהויף, וועלען איינגעארדענט ווערען מצד די ארבייטער גרויסע פראטעסט־דע־מאנסטראציעס. איבער די פאריזער גאסען איז פער־שפרייט געווארען אנ׳אויפרוף „צו אלע״, וואו די פראנצויזישע בירגער ווערען אויפגעפאדערט צו פראטעסטירען געגען בעזוך פון „מערדער פון די עסטרייכישע ארבייטער״.

וויען, 20 (ספ. טעל.)

דער עסטרייכישער בונדעס־קאנצלער ד״ר שוש־ניג און דער אויסערן־מיניסטער בערגער - וואל־דענג זענען היינט אין אוונט ארויסגעפאהרען קיין פאריז.

זנערזשער 17 · יודיש פאלקס־טעאטער · זנערזשער 17

ווידער לעבעדיג! פרעמיערע !! ווידער פריילין!
פרייטאג און שבת, 9 אוונט קארל צימבאליסט׳ס אויפפיהרונג
רעקארד־שלאגער פון דעם ליב־לינג פון לאדזער טעאטער־עולם
רעגינא צוקער
אלס די קאמעדיאנטקע
אין 2 אקטען מיט שעהנע געזאנג־נומערן און טענץ. א ספעציעלער כאר. נייע דעקאראציעס און עפעקטען.

שבת, 4 נאכמ. די שטארק אויסגענומענע פיעסע
דאס גאסען־קינד
אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ. הויפט־ראל קידי־רעגינא צוקער
ארטיסטען־אנסאמבל: בעזמאן סאניע, פעדערמאן חנה, ראזענבערג ליובא, ראזענצווייג רעגינא, באלבירסקי הערש, נייהויז וואלף, פאלאנסקי חיים, רייכענבערג נתן א. א. כאר און ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דיריגענט דוד בייגעלמאן. ביים קלאוויר: ש. בלומשטיין.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פאלקס־טעאטער.

פוילישע קאמוניסטישע טוער פראוואקאטארען?

ווילנע, 20 (טעלעפאניש)

די ווילנער רוסישע צייטונג „רוסקאיע סלאווא״ טיילט־מיט, אז צוליב די אינערליכע רייבונגען פון דער קאמוניסטישער פארטיי אין פוילען, זענען אין סאוויעט־רוסלאנד דעמאסקירט געווארען דורכ׳ן צענטראל־קאמיטעט אלס פראוואקאטארען פאלגענ־דע פוילישע קאמונסטען: סאכאצקי, זשארסקי, ראק־מיכאילאווסקי, דווארטשאנין און דער בעקאנטער פוילישער ליטעראט און פאעט וואנדורסקי. זיי זע־נען אלע — לויט דער מיינונג פון דער ווילנער צייטונג — דערשאסען געווארען אין מאסקווע.

מיט א קורצער צייט צוריק האט די פוילישע לי־טעראַרישע וועלט זיך פערנומען מיט׳ן גורל פון וואנ־דורסקי׳ן פון וועלכען ס׳איז פערלוירען געגאנגען יעדע שפור.

פאר׳ן פרייז פון מעמעל זאל דייטשלאנד צוטרעטען צום מזרח־פאקט

בערלין, 20 (ספ. טעל.)

די אפיציעלע צייטונג „פעלקישער בעאבאכ־טער״ האט די טעג צום ערשטען מאל אפען אפגע־דרוקט אנ׳ארטיקעל, אין וועלכען ס׳ווערט געפא־דערט, דאס מעמעל זאל צוריקגעגעבען ווערען דייטשלאנד. די דאזיגע פאדערונג שטעלט די צייטונג אלס בעדינג פון צוטרעטען פון דייטשלאנד צום מזרח־פאקט.

לאדזער נייעס

א נייער שטייער איז לאדז
שארפע קריטיק פון ק.ק.א. אויף דער נעכטיגער זיצונג פון דער פינאנץ־בודזשעט־קאמיסיע

נעכטען אין אוונט איז פארגעקומען א זיצונג פון דער פינאנץ־בודזשעט קאמיסיע ביים לאדזער שטאט־ראט, אויף וועלכער דער קאמיסאר פון ק. ק. א., כודזינסקי האט אפגעגעבען א בעריכט וועגן דער טעטיגקייט פון דער דאזיגער אינסטיטוציע. די ראטמענער מילמאן (בונד) און וואלטשאק (פ.פ.ס.) האבען געמאכט דעם קאמיסאר א רייה פארוואור־פען, אנווייזענדיג, אז מ׳האט אנגענומען צו דער אר־בייט זיהן פון לוסטראטארען, און אז מ׳האט בעלעס־טיגט דעם שטאט־בודזשעט מיט 111.000 זלאטעס, וועלכע זאלען דעקען דעם היזק פון ק. ק. א. דער דאזיגער חוב איז ענטשטאנען דערפון, וואס מ׳האט געגעבען קרעדיטען אהן גאראנטיעס און נישט רע־ווינדיקירט פון דעם דיר. נארושקעוויטש׳עס זשי־ראנטען די חובות.

דערנאך איז רעפערירט געווארען א נייער שטייער פון וועגען, וועלכער וועט גענומען ווערען פון אלע ארבייטענדע, אלס צוגאב צום הכנסה־שטייער פון די גאזשעס.

דער דאזיגער ענין איז איבערגעוויזען געווארען צו א קאמיסיע פון דריי.

די סאציאליסטישע ראטמענער זענען ארויסגע־טרעטען געגען בעלעסטיגען די ארבייטענדע מאסען אין לאדז.

ראדיא־פראגראם
דאנערשטאג, דעם 21־טען פעברואר

6,48 פליטען. 6,52 גימנאסטיק. 7,07 פלי־טען. 7,25 ידיעות. 7,50 רעקלאמע־קאנצערט. 11,57 צייט־סיגנאל. 12,03 ידיעות. 12,05 פרע־סע. 12,10 שמועס. 12,30 שול־פריהמארגען. 1,00 ידיעות. 1,10 פארזעצונג פון שול־פריהמארגען. 3,30 עקספארט. 3,35 בערזע. 3,45 מוזיק. 4,45 לעקציע פראנצויזיש. 5 הערשפיל. 6 לאדזער פאסטקעסטעל. 6,15 פליטען. 6,20 רעפערטואר פון די טעאטערן. 7 קאנצערט. 7,20 שמועס. 7,30 פליטען. 7,50 ספארט. 8 קאנצערט. 8,45 ידיעות. 9 מוזיק. אודיציע. 9,45 רעפעראט. 10 רעקלא־מע־קאנצערט. 10,15 טאנץ־מוזיק. 10,45 פליטען. 11 ידיעות, קאמוניקאטען. 11,05 טאנץ־מוזיק.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	–	–	–	99.25
3 פראצענטיגע	בוראוולאנע		–	46.50
4 „	דאלארובקא		–	54.50
7 „	סטאביליזאציע (אמ.)			74.13
5 „	ווארשאווער פ.־ב.		1934	62.50
5 „	לאדזער		„	54.25
ענגלישער פונט	–	–	–	25.81
דאלאר אפיצ.	5.28	נישט אפיצ.	–	5.24
גאלד־דאלאר	–	–	–	8.87
גאלד־רובל	–	–	–	4.55
דייטשער מארק	–	–	–	2.02

אויפרוף פון „ארט״ צו דער יודישער געזעלשאפטליכקייט

ווארשא (יט״א) די הויפט־פערוואלטונג פון „ארט״ האט פערעפענטליכט דעם פאלגענדען אויפ־רוף:

דער ווירטשאפטליכער קריזיס, וואס האט ארום געכאפט די גאנצע וועלט, האט א־בעזונדערס שטאר־קען חורבן אנגעמאכט אין פוילישען יודענטום. גרויסע טיילען פון דער יודישער בעפעלקערונג ביי אונז אין לאנד זענען ארויסגעשטופט געווארען פון זייערע פריהערדיגע עקאנאמישע פאזיציעס און גע־צוואונגען צו זוכען נייע קוואלען פון חיונה. די יו־דישע מאסע, גאר בעזונדערס די יוגענד, האט איינ־געזעהען, אז דער איינציגער וועג צו ראטעווען זיך פון דעקלאסירונג און ענדגילטיגען אונטערגאנג איז די ארבייט אין אינדוסטריע, האנדווערק און לאנד־ווירטשאפט. דא אין לאנד ארער אין די עמיגראציע־לענדער ווי פאלעסטינא און אנדערע.

ווירטשאפטליכע איבערשיכטונג — דאס איז דער לאזונג, וואס ליגט איצט ביי אלעמען אויף די ליפען. די געזעלשאפט צו פערשפרייטען מלאכה און ערד־ארבייט צווישען די יודען אין פוילען „ארט״ האט איהם ארויסגעשטעלט נאך מיט 15 יאהר צו־ריק, בעת איהר גרינדונג.

מיט זיין פראקטישער ארבייט אין משך פון די לעצטע 15 יאהר האט דער „ארט״ אין פוילען גע־דינט די אינטערעסען פון דער עקאנאמישער עק־זיסטענץ פון דער פויליש־יודישער בעפעלקערונג. „ארט״ האט אויסגעבויט א נעץ פון עטליכע צענד־ליג אנשטאלטען פאר פאכבילדונג: טאג־שולען פאר יוגענדליכע, פאכקורסען פאר דערוואקסענע, קורסען פאר דערגענצען די פאכקענטענישען פון האנדווער־קער, מייסטערס און געזעלען. „ארט״ האט געזארגט דערפאר, אז דער יודישער בעל מלאכה זאל איבער־געהן צו מאדערנע און ראציאנעלע פארמען פון אר־בייט. „ארט״ האט אפגעגעבען זיין אויפמערקזאמ־קייט דער פראגע וועגן אריינציהען יודישע יוגענד אין דער אינדוסטריע און אויסגעבילדעט אין זיינע לערן־ווארשטאטען הונדערטער קוואליפיצירטע יודי־שע ארבייטער פאר דער פוילישער טעקסטיל־ און טריקאטאזש־אינדוסטריע, 25 טויזענד פערזאן האָ־בען אין משך פון אט די 15 יאהר זיך אויסגעלערנט א פאך אין די שולען און קורסען פון „ארט״ און נאר אינם לעצטען יאהר 1934 האבען די דאזיגע אנשטאלטען בעזוכט נישט ווענינער ווי 4000 פער־זאן.

„ארט״ האט געשאפען די ערשטע יודישע לאנד־ווירטשאפטליכע קאאפעראטיוון אין פוילען, האט זיי בעזארגט מיט ביליגען קרעדיט און זיי געגעבען די נויטיגע אגראנאמישע אנווייזונגען. מיט זיין הילף זענען איינגעפיהרט געווארען נייע צווייגען פון דער לאנדווירטשאפט און דאס האט פערפעס־טיגט די עקזיסטענץ פון אנ׳ערך 1000 יודישע פויע־רים־פאמיליעס.

דער „ארט״ ווערט אופגעפאדערט צו פערברייטערן זיינע אנשטאלטען און שאפען נייע, כדי צו דערפילען די דאזיגע פאדערונגען, כדי עפענען די נייע שולען און קורסען, און קומען אין א ברייטע־רער מאס צו־הילף דעם האנדווערק איז נויטיג אז דער בודזשעט פון „ארט״ — 500.000 גילדען אין יאהר 1935 — זאל מינדעסטענס פערדאפעלט אדער פערדרייפאכט ווערען.

מיר ווענדען זיך צו די פריינד פון דער „ארט״־אויפבוי־ארבייט, צו יעדען יוד אין פוילען. נאר א דאנק זייערע אנשטרענגונגען און שטיצע קען דער בודזשעט פון „ארט״ זיין געזיכערט. עס איז נישטא קיין אנדער אויסוועג אויפצוהאלטען די אנשטאל־טען פון „ארט״ און שאפען נייע, ווי נאר דער וועג פון זעלבסט־הילף. איצט נאך מעהר ווי ווען נישט איז פריהער, ווייל די סובסידיעס פון דער מלוכה־קאסע און פון די שטאטישע זעלבסטפערוואלטונ־גען ווערען וואס אמאל קלענער. דאס פוילישע יו־דענטום מוז דערפילען זיין חוב לגבי די „ארט״־אינסטיטוציעס. נאר דעמאלט קאן מען האפען, אז אויך דאס אויסלענדישע יודענטום וועט זיך אפרו־פען אויף אונזערע נויטען.

די נאהענטסטע טעג הויבט זיך אן א זאמעל־אקציע לטובת „ארט״. דער רוף פון „ארט״, וואס זיינע אויפגאבען זענען יעדען פוילישען יודען אזוי נאהענט און פערשטענדליך מוז און וועט געפינען דעם געהעריגען ברייטען אפקלאנג.

מיר ווענדען זיך צו דער גאנצער יודישער גע־זעלשאפטליכקייט אין פוילען, אהן אונטערשיד פון ריכטונגען און מיר רופען אלעמען:

העלפט בעווארענען די עקזיסטענץ פון די ארט־אנשטאלטען!

גיט דעם „ארט״ די מעגליכקייט צו פערברייטערן זיין ארבייט!

העלפט אייערע ברידער ארויסרייסען פון די צוואנגען פון נויט און יאוש!

העלפט זיי אריבערגעהן צו ארבייט אין ווארשטאט, פאבריק און אויפ׳ן פעלד!

טוט אייער חוב, שטיצט די „ארט״־זאמלונג!

דר. י. אדלער, אינזש. אנטאני אייגער, אדוו. י. באומבערג, פראפ. דר. מ. באלאבאן, אינזש. ר. בוכוויין, ש. ברעגמאן, א. געפנער, ש. גראף, אדוו. א. הארטגלאס, י. הימעלפארב, אינזש. ל. הערצ־בערג, מ. וואוועלבערג, א. וואלדענבערג, וו. וויש־ליצקי, ק. זאקס, אינזשינער מ. זיידענמאן הרב פ. ד. כהנא אינזש. מ. ליכטענבוים, דר. גרשון לעווין, י. מ. לעווין, א. לעווינסאן, אינזש. א. לעש־צינסקי, י. לעשטשינסקי, מאזור, מוריצי מייזעל, דר. א. סאלאוויטשיק אדוואקאט ש. עטינגער, מ. פעלדשטיין, ע. קאברינער, וו. קירשענבערג אינזשינער מ. קערנער, פראפעסאר מ. שור, דר. י. שיפער, א. שפילפאגעל דר. ע. שפעט, ר. שערעשאווסקי, דר. ל. שערעשעווסקי, אינזש. סט. שערעשאווסקי.

אין נאמען פון ווארשאווער „ארט״: ש. אק־סעלראד, י. גלאצער, אדוו. מ. טעמפעל, י. יאשונסקי רד. ב. מושקאטבלאט, דר. מ. מייזנער, ש. סעלופ, אינזש. פיטער, י. פעפער, אינזש. א. קיילין, אינזש. נ. ראבינאוויטש, ה. ראזענבעס, אינזש. ל. שווער.

לאדז. 21 פעברואר 1935

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 21 פעברואר 1935

ווערטער וואס פערוואנדלען זיך אין מעשים

רעזולטאט פון דער בודזשעט דיסקוסיע אין סיים

וועגען דער לעצטער בודזשעט-דעבאַטע אין סיים שרייבט ד"ר טהאָן אין „נאָוו. דז." צווישען אַנדערעם פאָלגענדעס:

דער אינהאַלט פון דער בודזשעט-דיסקוסיע בעקומט געוועהנליך זיין אויפמונטערונג פון — גענעראַל-רעפערענט. אויב ער שטעלט זי באַלד אוועק אויף א הויכער ניוואָ, אויב ער שלאָגט אָן דעם טאָן צו טיפערע געדאַנקען געפינט זיך שוין שפעטער די גאַנצע דיסקוסיע אויף א געהעריגער הויך. אויב דער גענעראַל-רעפערענט איז נאָר – זאָלען מיר עס אָנרופען — וויציג, איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז די נישט איבערקלייבעריש צוהערער ווילען זיך ביי זיינע אַרויסטרעטונגען אָבער צום טראַכטען בעוועגט עס זיי נישט, להיפוך טיילמאָל אונטערדריקען בלויזע וויצען דעם לעבעדיגען געדאַנק און פערפלאַכען איהם.

מען מוז זאָגען דעם גאַנצען אמת: אונזער סיים האָט נישט אין די לעצטע יאָהרען קיין גענעראַל-רעפערענט, וואָס זאָל זיך אַזוי אויסערגעוועהנליך אויסהויבען אין הויכע געדאַנקען רעגיאָנען. זעהר אָפט — דאָס מוזען מיר איהם אָהן קנאה מודה זיין און נאָטירען דאָס אויך פאַר די שפעטערדיגע דורות – רופט ער אַרויס אין סיים א גרויס הייטערקייט, עס לאַכען מענשען פון זיינע גוטע וויצען, און נאָך מעהר פון די שלעכטע. מען זעהט אָבער קיינעם נישט אין סיים, וואָס זאָל בעת דעם גענעראַל-רעפעראַט פון ה' מיעדזינסקי קנייטשען דעם שטערען צוליב א טיפער פערטראַכטונג, אָדער צוליב א אָנשטרענגונג ביים דערגרונטעווען די געדאַנקען, וואָס ווערען אַרויסגעזאָגט דורכ'ן גענעראַל-רעפערענט. די עלטערע פּאַרלאַמענטאַריסטען אין סיים קומט דעריבער זעהר אָפט אויפ'ן זכרון אין צוזאַמענהאַנג דערמיט די טרויעריגע ערינערונג, אַז עס איז דאָך אַמאָל געווען בעסער. און נישט נאָר „אַמאָל". אין די ווייטע צייטען פון געזעצגעבערישען סיים — און עס בענקט זיך נאָך דעם פּראָפ. קרזשיזשאַנאָווסקי, וועלכער האָט אַלס גענעראַל-רעפערענט פון בודזשעט געקענט ענטוויקלען פאַר די צוהערער א ברייט בילד, נישט נאָר פון דער ווירטשאַפט פון לאַנד, נאָר אויך פון דער גאַנצער פּאָליטיק. מען קען אין דעם פאַל האָבען אַנ'אַנדערע מיינונג און פולשטענדיג נישט מסכים זיין מיט די אויספיהרונגען פון רעפערענט, אָבער אַזאַ ברייטער הינטערגרונד פול מיט געדאַנקען, אינטערעסירט שטענדיג, און רעגט אָן צו א פערטיפונג און גענויערע פאָרמולירונג פון די אייגענע געדאַנקען. ה' מיעדזינסקי גיט נישט די דאָזיגע קעניגליכע מתנה זיינע צוהערער און בלויזע וויצען האָבען נישט קיין שום האָפט און האָבען אויך נישט די ווערטען פון ווירקליכע געדאַנקען.

דעריבער איז אויך די בודזשעט-דיסקוסיע פאַרגעקומען אין א שלעפעריגע שטימונג און ביי א שוואַכער פרעקווענץ פון די דעפּוטאַטען.

און וואָלט איך אָבער איבערגעגאַנגען צו רעדען וועגען דער טעמע: „די בודזשעט-דיסקוסיע און יודען" וואָלט איך באַלד אין אָנהויב געמוזט פעסטשטעלען, אַז אין דעם איינציגען פאַקט איז די דיסקוסיע נישט געווען קיין לאַנגווייליגע. פערקעהרט, עס זענען געווען מאָמענטען פון בעדייטענדער אויפרעגונג ביי די יודישע דעפּוטאַטען און גרויסע אויפלעבונג ביי די רעדנער, וואָס האָבען געהאַלטען די סיים-טריבונע פאַר א געהעריגער פּלאַטפאָרם צו זייער רשעות און שנאה.

עס דאַרף דעריבער פעסטגעשטעלט ווערען, אַז עס איז נישט געווען קיין איין, אָבער בוכשטעבליך קיין איין ענדעקישער רעדנער, וואָס זאָל נישט בעריהרען די יודישע פראַגע און זאָל נישט בעשפייען מיט שפייעכץ פון שנאה די 3 און א האַלב מיליאָן יודען, וואָס לעבען נאָך דערווייל אַלס א קאָלעקטיווער און פולבערעכטיגטער בירגער פון דער פוילישער רעפּובליק. יעדער פון זיי האָט מינדעסטענס פערענדיגט מיט די קאַניבאַלישע ווערטער: „איבריגענס בין איך אין דער מיינונג — אַז די יודען דאַרף מען פולשטענדיג פערניכטען".

ביי דעם גאַנצען טראַגיזם פון אַזאַ איינשטעלונג ביי מענשען, וואָס פרעטענדירען אויפ'ן נאָמען ציוויליזירטע און אפילו עטישע ברואים, האָט מען זיך טיילמאָל נישט געקאָנט צוריקהאַלטען פון לאַכען, ווען מען האָט געזעהען מיט וואָס פאַר א פערביסענקייט די ענדעקישע רעדנער טרעטען צו אַרומצורעדען די יודען-פראַגע.

אַקאַמיסטען איז געווען דער אַרויסטרעט פון דעפּ. בילעצקי, ווי בעוואוסט — דער פיהרער פון יונגען דור פון אַנטיסעמיטישען אָרדען. ער האָט גערעדט א לענגערע צייט — גלאַט אַזוי אין דער וועלט אַריין. אָהן געדאַנק, אָהן סטיל, אָהן שפּראַך, און אפילו — אָהן א שטימע. עס זעהט אויס, ער האָט עפּעס נישט בעקענט אַרויסקריכען פון זיינע נאָטיצען און האָט זיך כסדר טועה געווען. דערביי איז די שטימע זיינע געווען ענטוועדער א הייזעריגע אָדער ער האָט געקוויטשעט. ביז צום סוף האָט ער אָנגעזאָגט, אַז ער ענדיגט שוין, ווייל ער האָט נאָר אויך אַרומצורעדען די יודישע פראַגע. דער גאַנצער סיים איז אויסגעבראָכען אין א געלעכטער, ווייל עס איז געווען זעהר לעכערליך זיין גאַנץ מעלדען וועגען דעם. אָבער דאָ האָט דער שלימזלדיגער רעדנער שוין זיך נישט פערהאַקט, עלך איז געגאַנגען ווי אויף א קאָנצערט. און פּרעכטיג איז געווען דער פּראָגראַם מיט וועלכען בילעצקי וויל לעזען די יודען-פראַגע. אַלזאָ בעזייטיגען זיי פון אַלע ווירטשאַפטליכע געביטען, א שאַד נאָר, וואָס ער האָט נישט אויך פאָרגעלעגט צו בעזייטיגען זיי אויך פון אַלע אַמטען, ווי דאָס איז געשעהען אין דייטשלאַנד. וואַקנאַהמען די רעכט אָבער נאָר דער קאָמענדיגער גענעראַציע א. אַז. וו. מיט איין וואָרט דאָס וואָס ווערט אָנגערופען עקסטערמינאַציע.

און דער דאָזיגער נאַיווער מענשען-פרעסער האָט זיך גאָרנישט פערטראַכט איבער דער פּשוטער פראַגע, ווי אַזוי וועלען מיט די יודען אַליין. און א חוץ דעם די גאַנצע מערב'דיגע וועלט רעאַגירען אויף אַזאַ ריקזיכטסלאָזער רציחה איבער עטליכע מיליאָן לעבעדיגע מענשען. ווייל אַזאַ שטאַרבען, ווי עס שטעהט דער, אָהן שום ספק „עטישער" ה. בילעצקי טוט וועה, און בעת שמערץ שרייט מען און א געשריי הערט מען—אַלזאָ, וואָס? צי וועט בלייבען שטיל אויף דער וועלט? אַזאַ פּראָגראַם האָט אפילו היטלער נישט געקענט אַדורכפיהרען, הגם די דייטשען איז א סך מעהר דערלויבט, ווי אַנדערע פעלקער, ווייל זיי געפינען זיך שוין סיי ווי זיים א לענגערע צייט מחוץ פון די גרעניצען פון דער ציוויליזירטער וועלט. און אַליין די געטראָפענע פון אַזאַ גרויזאַמען טויט-אורטייל אָדער אַרויסטרייבונג, די יודען וועלען אויך נישט דעם דאָזיגען אורטייל אָננעהמען שטילשווייגענד. זיי וועלען זיך אויף אַזאַ אָדער אַנדערען אופן פרובירען פערטיידיגען.

נאַטירליך די ענדעקעס רעגירען דערווייל נאָך נישט און קענען נישט צוטרעטען אויסצופיהרען זייערע „הומאַניטאַרע עקזעקוציע". ערגער איז ווען מען הערט נישט קיין גוט וואָרט מצד יענע, וואָס האַלטען די מאַכט אין רעגירונגס-לאַגער. דאָ קען שוין לייכט דאָס וואָרט פערוואַנדעלט ווערען אין מעשים. און עס פערוואַנדעלט זיך טאַקע — אָהן אויפהער, טאָג איין טאָג אויס פערוואַנדעלט עס זיך.

אָט שטעהט אויף דער טריבונע דער גענעראַל, רעפערענט פון בודזשעט אַליין, דער אַלמעכטיגער ה' מיעדזינסקי און רעכענט זיך אָפּ מיט ריבאַרסקין וועגען דער יודען-פראַגע. ווי אַזוי — זאָגט וויציג, ווי שטענדיג און איבערקלוג אויך ווי געוועהנליך — דער גענעראַל-רעפערענט, ה' ריבאַרסקי וויל אונז איבערצייגען, אַז די יודען בעזיצען נישט קיין 100-פּראָצענטיגען ראָמאַנטישען פּאַטריאָטיזם? צי זענען מיר אַזעלכע נאַיווע, אַז מיר ווייסען דאָס נישט? וואָס בעווייזט דען אַזאַ וויציגע ווענדונג מצד דעם ה' מיעדזינסקי. אָט, גלאַט אַזוי א רעווערענס צו ריבאַרסקין. אַזוי ווי ער וואָלט איהם געזאָגט: אין דעם פונקט וועט נישט שווער זיין זיך צו פערשטענדיגען. מיר האָבען ביידע דיזעלבע פּלענער. אָדער דער מיניסטער פּאָניאַטאָווסקי: ער זאָגט אָן דאָס אַרויסשטויסען פון „פּערמיסלערי" לעצטענס איז דאָס אין אונזער פּאַרלאַמענטאַריש לשון א סינאָנים פון וואָרט „יוד". און ווידער גיט איהם ריבאַרסקי צו חשק צו א ווייטערדיגער אָפענהערציגקייט. „ווי אַזוי — שרייט ער, די יודען וועלען דאָס דאָך בעטראַכטען פאַר אַנטיסעמיטיזם". דער מיניסטער פערליערט זיך אויף א מאָמענט און געפינט נישט דאָס מיניסטערישע וואָרט. ער רעדט אונדייטליך, אָבער דער זין איז קלאָר און דייטליך: מיר וועלען דאָס מאַכען ווירטשאַפטליך, און נישט ווי איהר — פּאָליטיש. א גרויסאַרטיגע אויפפאַסונג. מען דאַרף דאָס געדענקען: ווירטשאַפטליך איז א סך מעהר ערלויבט ווי פּאָליטיש.

נו יאָ — עס איז שלעכט. אַטאַקעס פון הונטען, אַטאַקעס פון אויבען. שטאַרקע ריקזיכטסלאָזע. און די פערטיידיגונג בעשטעהט פון א קליינע גרופּע דעפּוטאַטען פון יודישען קאָלאָ, וואָס בלייבט זיי איבער צו טון? נאָר רעדען שרייען, ערקלערען, אויפדעקען, דאָס טוען זיי, אין די עטליכע צעהנדליג מינוטען, וואָס מען האָט זיי צוגעטיילט, האָבען זיי זיך בעמיהט אַלץ אויסצוגיסען, וואָס זיי האָבען אויפ'ן האַרץ. צי האָט זיי ווער געהערט? ה' מיעדזינסקי האָט זיך, וואָס אַנ'אמת אויף זיין אופן גראָב און נישט געשמאַק „אָפּגערעכענט" מיט ראָזמאַרינען, אָבער די יודען-פראַגע האָט ער נישט בעריהרט. די יודישע דעפּוטאַטען האָט קיינער נישט געענטפערט. זאָל די וועלט נישט מיינען, אַז עפּעס אַזוינס ווי יודישע אַנקלאַגעס, קומען צו צום בעוואוסטזיין פון די, אין וועמענס הענד עס ליגט דער גורל פון דריי און א האַלב מיליאָן יודען.

עס איז א טרויעריגער פאַקט: דער רעזולטאַט פון דער בודזשעט-דיסקוסיע איז פאַר די יודען פונקט אַזוי ווי דער רעזולטאַט פון בודזשעט אַליין — א נעגאַטיווער.

די ווארשאווער ענדעקעס פערטיידיגען די לאדזער

די ציניש[ע] האַנדלונג פון דער ענדעקישער מעהרהייט אין לאָדזער שטאָט-ראַט, איז פאַר די לאָדזער יודען נישט געווען קיין איבערראַשונג. ווי נאָר עס איז בעקאַנט געוואָרען דער רעזולטאַט פון די שטאָט-ראַט וואַהלען און מען האָט זיך דערוואוסט, אַז די ענדעקעס האָבען בעקומען א מעהרהייט, איז שוין פאַר די יודען געווען קלאָר, אַז אויפ'ן געביט פון לאָדזער שטאָט-ראַט וועלען זיך די ענדעקעס וועלען אָפּרעכענען מיט די יודען און געבען גלייכצייטיג א מוסטער דערפון, ווי אַזוי עס וועט אין פוילען אויסזעהען, ווען זיי זאָלען קומען צו דער מאַכט. דאָס שטרייכען אַלע יודישע פּאָזיציעס אָהן אויסנאַהם, אפילו פאַר אַזעלכע אינסטיטוציעס, פון וועלכע עס געניסען אויך, אין א געוויסער מאָס, די נישט יודישע בעפעלקערונג, לעגט זיך אפילו נישט אויפ'ן שכל פון געוועהנליכע נאָרמאַלע מענשען. עס איז זיך פּשוט שווער פאָרצושטעלען, אַז אין וועלכער עס איז שטאָט אויף דער וועלט זאָל מעגליך זיין אַזאַ פאַל, דאָס א בעפעלקערונגס-שיכט פון כמעט 40 פּראָצענט פון דער אַלגעמיינער צאָהל איינוואוינער פון דער שטאָט זאָל אויף אַזאַ ברוטאַלען אופן בעראַובט ווערען פון איהר רעכט אויף שטעטישע סובסידיעס לטובת איהרע קולטורעלע, געזעלשאַפטליכע און פילאַנטראָפּישע אינסטיטוציעס. אָבער דאָך, וואָס עס געשעהט אין לאָדז מיט דער יודישער בעפעלקערונג, אויף וואָס עס ערלויבט זיך די ענדעקישע מעהרהייט אין שטאָט-ראַט שטעהט דאָך אין הסכם מיט די בעגריפען פון שנאה-פערבלענדעטע מענשען. די ענדעקעס פרובירען אין לאָדז אַדורכפיהרען זייער יודען-פּראָגראַם, מיט וועלכען זיי האָבען בעת די וואַהלען געצויגען שטימען. שליסליך שטעלען דאָך די יודען מיט זיך פאָר די ליניע פון קלענסטען ווידערשטאַנד און די ענדעקעס האָבען געקענט האָפען, אַז זייער אַקציע וועט זיי ברענגען דעם געווינשטען ערפאָלג. האָבען אָבער די ענדעקעס אויך אָפּגעוואָרפען א רייה סובסידיעס פון אַלגעמיינע שטעטישע, קולטורעלע אינסטיטוציעס, ווי למשל פאַר דער „וושעכניצאַ". זיי האָבען פערקלענערט די סובסידיע פאַר'ן שטעטישען פּוילישען טעאַטער א.אז.וו. די דאָזיגע האַנדלונג האָט שוין געפונען א לעבהאַפטען אָפּקלאַנג אין גאַנץ פוילען. אין געוויסע קרייזען האָט זיך אָנגעהויבען א שטורעם אַזוי ווייט, אַז דער אָרגאַן פון די ענדעקעס אין וואַרשאַ, האָט געפונען פאַר נויטיג אַרויסצוטרעטען מיט א פּאַרטיי-דיגונגס-אַרטיקעל פון די שעהנע מעשים פון זייערע לאָדזער חברים.

די נעכטיגע „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" ווידמעט דעם ענין א לייט-אַרטיקעל, אין וועלכען זי שרייבט:

„געוויסע צייטונגען קענען זיך נישט בערוהיגען פון אויפרעגונג: די „ענדעקעס" אין לאָדז פערלעשען דאָס ליכט, זיי ראַטען אויס די קולטור: דער נאַראָדאָווער שטאָט-ראַט אין לאָדז האָט געשטראָכען די שטעטישע סובסידיע פאַר דער וושעכניצאַ אין לאָדז, עס איז פערקלענערט געוואָרען די סובסידיע פאַר'ן שטעטישען טעאַטער און געשטראָכען געוואָרען א רייה אַנד. סובסידיעס אויף אַזוי גערופענע קולטורעלע צילען".

אַזוי איז עס. די ידיעה איז אמת. די אַלע סובסידיעס זענען פאַקטיש געשטראָכען געוואָרען, און די אַלע שטרייכונגען זענען בעגרינדעט. מיר וועלען זיך פערנעהמען מיט ז'י נאָך דער רייהע נאָך".

דערביי איז כאַראַקטעריסטיש, אַז די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" דערמאָהנט מיט קיין איין וואָרט נישט וועגען די יודישע פּאָזיציעס, וואָס זענען געשטראָכען געוואָרען.

רעדענדיג וועגען דער סובסידיע פון 100 טויזענט זל. פאַר דער „וושעכניצאַ", וואָס איז געשטראָכען געוואָרען, שרייבט די צייטונג, אַז דאָס איז אַנ'אָפּטיילונג פון דער וואַרשאַווער, וועלכע האָט אַנ'ענליכען פּראָגראַם ווי דער אוניווערזיטעט, זי גיט אָבער נישט קיין רעכט און פאָדערט נישט קיין צו הויכען בילדונגס-צענז און די צייטונג פרעגט:

„צי איז ריכטיג אויפצוהאַלטען די עקזיסטענץ פון אַזאַ לעהר-אַנשטאַלט אין די הייטיגע צייטען פון איבערפּראָדוקציע פון דער אינטעליגענץ, אפילו ווען איהר ערציהונגס-ריכטונג וואָלט געווען אָהן שום פאָרוואורף? פּוילען ברויך אוניווערזיטעטען – אמת'ע העכערע לעהר-אַנשטאַלטען, וואָס זאָלען צושטעלען די נויטיגע פאַר'ן לאַנד מענשען מיט א גרינדליך און טיף וויסען. מיר זעהען אָבער נישט די נויטווענדיגקייט אויפצוהאַלטען אַנשטאַלטען, וואָס פּראָדוצירען האַלב-אינטעליגענטען".

ווייטער קומט אָבער די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" צו די אמת'ע סיבות, פאַרוואָס עס איז געשטראָכען געוואָרען די סובסידיע פאַר דער וושעכניצאַ: „די דאָזיגע אינסטיטוציע, פונקט אַזוי ווי די וואַרשאַווער צענטראַלע, האָט א גאַנץ בולט'ן אידעאישען פּרצוף. בכלל קען מען וועגען איהר זאָגען, אַז זי דינט די פּראָפּאַגאַנדאַ פון דער מאַסאָנישער אידעאָלאָגיע, וואָס איז ווידער שייך פון שטאַנדפּונקט פון די לאָקאַלע לאָדזער בעציהונגען — מוז מען פעסטשטעלען, אַז זי דינט דעם ציל פון דער יודישער פּראָפּאַגאַנדאַ. איבריגענס אויב עס האַנדעלט זיך אפילו וועגען איהרען פּערזענליכען צוזאַמענשטעל, איז סיי צווישען דעם פּעדאַגאָגישען פּערסאָנאַל, סיי צווישען די צוהערער דער גרעסטער טייל יודען".

רעדענדיג וועגען דער סובסידיע פאַר'ן שטעטישען טעאַטער, שרייבט די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ", מען האָט פערקלענערט די סובסידיע פאַר'ן שטעטישען טעאַטער און פערגרעסערט די סובסידיע פאַר'ן פּאָפּולערען טעאַטער, ווייל דאָס שטעטישע טעאַטער איז הן אין הינזיכט פון רעפּערטואַר און טענדענץ ווי אויך אין הינזיכט פון פּערזאָנאַל, און צום סוף אין הינזיכט פון פּובליקום, וואָס בעזוכט איהם, אין א גרויסער מאָס א יודיש טעאַטער".

און די צייטונג פערענדיגט: „די אויבענדערמאָהנטע שטרייכונגען פון בודזשעט, ווי אויך די אַנדערע בעשלוסען פון שטאָט-ראַט — זענען אַדורכגעדרונגען פון איין געדאַנק און בינדען זיך אין איין סיסטעם פון פּאָליטיק און ווירטשאַפט. זיי בעציהען זיך צו לאָדז. אָבער אַלס א ריכטליניע פון דער פּאָליטיק און נאַציאָנאַלע ווירטשאַפט, אינטערעסירען זיי די גאַנצע פוילישע עפענטליכע מיינונג.

ראַוונער קהלה גיט איבער א פוילישען גענעראַל א בעגריסונגס-אַדרעס

ראַוונע, (יט"אַ) לכבוד דעם 10-יעהריגען יובילעאום פון איבערנעהמען דורך גענ. קנאַל-קאָוואַנאַצקי די אָנפיהרונג פון דער 13-טער דיוויזיע און קאָמענדע פון ראַוונער גאַרניזאָן, האָט די ראַוונער קהלה איבערגעגעבען דעם יובילאַר א ספּעציעלען בעגריסונגס-אַדרעס. גלייכצייטיג האָט די קהלה בעשלאָסען צום אָנדענקען פון גענ. קנאַלס 10-יעהריגע דינסט-טעטיגקייט אין ראַוונע אַרויסצוגעבען 100 אומויסטע מיטאָגען (ביי דער ביליגער יודישער קיך) פאַר אָרימע יודישע אַרבייטסלאָזע.

טראגישע ליבע פון שוואגער צו א שוועגערין

פאריז.. א סוף פון א טראגיש־אפגעבריהטע יידיש מיידעל ווערט ענטדעקט. דער סוף איז א שוידערליכער. דער יונגער שרה זעמליאנסקי, האט מען געפונען 5 טעג פעברואר געבראכט אן אפגעבריהטע אין שפיטאל. 8 טעג האט זי זיך געמאטערט אין שרעקליכע יסורים און איז געשטארבן. איהר קערפער האט געטראגן שווערע בראנד־וואונדען פון וויטריאל. מען האט דאס מיידעל געפרעגט פון וואנען עס קומט, אבער זי האט געשוויגן. קיינער האט איין שפיטאל זי נישט באזוכט. א מאן האט זי געהאט געבראכט און בלויז אין די לעצטע מינוטען פון גרויסע יסורים האט זי מיט אן אויסדרוק פון שרעק געמורמעלט א פער'חלש'טע פון וועהטאג:

— פאליאקאוו... פאליאקאוו...

גלאכהער איז זי געשטארבן, די אדמיניסטראציע פון שפיטאל איז אלץ אויסגעקומען פערדעכטיג און זי האט געמאלדען דער פאליציי. די ערשטע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט א זעלבסט מארד, בפרט אז דאס מיידעל האט געהאט צו פרעגען אויך דאס מויל און דעם מאגען, אבער מיטאמאל איז עפעס דער פאליציי געווארען אויפפאלענד. דאס מיידעל האט געוואוינט ביי איהר שוועסטער און שוואגער. די פאמיליע פאליאקאוו אבער, דייט דעם פאראפאל זענען כמעט אלע פערשוואונדען. מען האט ווענינג געזעהען די פרוי און איבגאנצען נישט געזעהען דעם שוואגער. מען האט אנגעהויבען באכפארשען און אט האט זיך אויפגעדעקט עפעס שרעקליכעס.

דער שוואגער איז זיך מודה

די פאליציי האט דעם שוואגער געפונען און מען האט אנגעהויבען איהם אויספרעגען. דער שוואגער, א פאלעסטינער גאלדשמיד, יחזקאל פאליאקאוו, האט די ערשטע מינוטען געלייקענט שטיין און ביין, אבער ווען מען האט איהם געפרעגט, פארוואס ער האט זיך פון 5טען פעברואר אן אויסבעהאלטען, האט ער געגעבען פערשידענע תירוצים, וועלכע האבען זיך שנעל ארויסגעוויזען פאר נישט ריכטיגע. א גאנצע נאכט האט געדויערט דאס אויספרעגען. יחזקאל האט כסדר איבערגעחזרט, אז זיין שוועגערין איז בעגאנגען זעלבסטמארד. צום סוף אין דער פריה האט דער קאמיסאר א ווארף געטאן א ווארט:

— אלזא, אייער פרוי האט עס אפגעבריהט די שוועסטער.

יחזקאל פאליאקאוו האט אויפגעציטערט.

— ניין, נישט מיין פרוי.

— און איהר?

ער איז פלוצלינג צוזאמענגעפאלען.

— נישט מיין פרוי... איך...

און ער האט דערצעהלט אן אויסערגעוועהנליכע שרעקליכע און כמעט אומפערשטענדליכע געשיכטע.

א משוגענע ליבע

פאליאקאוו האט פלוצלינג געבומען רעדען מיט א שארפען קול און מיט אימפעט:

— איך האב זי ליב געהאט. זי איז געווען מיין שוועגערין. א יונג מיידעל. זי האט געוואוינט מיט אונז. איך האב זי ליב געהאט ביז משוגעת און זי האט געמוזט פערשווינדען ווערען. זי האט נישט געקענט זיין מיינע. מיר זענען געווען צוזשיידט ביז היינט בלויז דורך די קאנווענאנסען, באר דורך מיין גאנץ לעבען. מיין פרוי, מיינע צוויי קינדער... אבער יעדעס מאל ווען איך האב שה'ן געזעהן, איז עס מיר געווען א וועהטאג, אן אפקומעניש, און איצט, אז איך וויס, אז איך האב זי דערהרג'עט, איז שוין מיין עקזיסטענץ געענדיגט און איך וויל בלויז דעם טויט..

איך האב זי אבגעגאסען מיט וויטריאל

איבגאנצען ציטערענדיג פון אויפרעגונג דערצעהלט פאליאקאוו די שרעקליכע אומשטענדען פון דער הראמע:

— דעם 5טען פעברואר בין איך אריינגעקומען אין מיין ווארשטאט. מיטאמאל האב איך דערהערט שרה'ס שטימע אין צווייטען צימער. זי האט געזונגען. ווייס איך נישט וואס מיט מיר איז געשעהן. שוין א צייט ווי איך האב מעהר ארבייטען נישט געקענט צוליב איהר. בעכט גאנצע געטראכט פון מיין שוועגערין. די קונים נישט בעזארגט. איך האב געפיהלט, אז זי איז מיין אומגליק. און זי האט געזונגען אין צווייטען צימער. ווייס איך נישט וואס איך האב געטאן. איך האב א כאפ געטאן א כלי מיט דעם וויטריאל, וועלכען איך ניץ צו דער זייגערמייכע, און איך בין אריינגעלאפען אין צווייטען צימער און אין א גאס געטאן עס איהר אין געזיכט. שרה האט געגעבען א שרעקליכען געשריי. איך האב דערהערט מיין פרוי, וועלכע איז אנגעקומען. און איך בין אוועק פון שטוב.

— געווען ביי פריינד און די געזאגט, אז עס איז גאר שוהן בלויז אן אומגליקס־פאל.

מיין פרוי האט גארנישט געוואוסט

פאליאקאוו דערצעהלט דאן:

מיין פרוי האט גארנישט געוואוסט. איך אליין בין שולדיג. מיין פרוי האט אפילו נישט חושד געווען, וועגען דער לייהענשאפט, וועלכע ביינדט עפעס מיט איהר שוועסטער. אבער איך חזר איך איבער, אז צווישען מיר און שרה איז גארנישט פארגעקומען. איך פלעג גאנצע נעכט בלייבען אהן שלאף צוליב איהר, אבער זי האט אפילו נישט געוואוסט, אז איך האב אזא טיפע ליבע צו איהר.

פלוצלינג, ווען איך האב אין יענעם טאג דערהערט איהר פרעהליך זינגען. האב איך דערפיהלט, אז איך ווער משוגע...

האט ער שוין אלעס דערצעהלט?

אזא אויסערגעוועהנליכע געשיכטע האט דערצעהלט דער פאלעסטינער יוגענדמאן. 36 יאהר איז יחזקאל פאליאקאוו אלט. ער איז געבוירען אין יפו, קיין פראנקרייך איז ער געקומען אין 1928, דאס אומגליקליכע מיידעל איז אויך א פאלעסטינערין. זי איז געבוירען געווארען אין עגיפטען, אלט איז זי געווען איבגאנצען 23 יאהר, זי האט געוואוינט ביי איהר שוועסטער.

צי איז דאס אלעס ריכטיג, וואס דער דייטשער־מאכער דערצעהלט? — א פאקט איז, אז צו לעצטענס, ווען ער האט זיך שוין אויסבעהאלטען, איז ער געווען ביי אן אדוואקאט און געפרעגט זיך אן עצה. די פאליציי גלויבט, אז פאליאקאוו האט נאך נישט אלעס דערצעהלט.

פאליטישע קאנפערענץ אין סאאודיען

דער קעניג איבן סאאוד בעראט זיך מיט זיינע יועצים איבער די פאליטישע און עקאנאמישע פראבלעמען פון זיין מדינה. — די איראפעאישע מלוכות און די קאנפערענץ אין ריאד. — קאנקורענץ צווישען דער ענגלישער און אמעריקאנישער נאפט־אינדוסטריען אויפ'ן געביט פון סאאודיען. — די פראגע פון בענייען די העדזשאסער באהן־ליניע

ירושלים — אין יאנואר איז פארגעקומען אונטערן פארזיץ פונם קעניג איבן־סאאוד אין ריאד א צוזאמענפאהר, אין וועלכען עס האבען אנטייל גענומען די וויכטיגסטע פיהרער פון דער סאאודישער רעגירונג און די הויפטען פון א רייה שבטים. דער צוזאמענפאהר האט געטראגן א געהיימען כאראקטער און בלויז איינצעלנע פרטים וועגען זיין פערלויף זענען בעקאנט אין דער עפענטליכקייט.

די פאליטישע קרייזען סיי אין די מזרח־לענדער און סיי אין די מערב־מלוכות שרייבען צו א גרויסע בעדייטונג דעם דאזיגען צוזאמענפאהר און די בעשלוסען, וואס זענען דארט אנגענומען געווארען.

די אראבער פון סיריען און פון ארץ־ישראל, וועלכע האבען דער קאנפערענץ צוגעשטעלט פיל מאטעריאל וועגען זייער עקאנאמישער און בעזונדערס וועגען זייער פאליטישער לאגע, האבען געלעגט גרויסע האפנונגען אויף דער אונטערשטיצונג מצד דער קאנפערענץ און מצד סאאודיען, וואס איז ביים היינטיגען טאג די מעכטיגסטע אראבישע מלוכה.

ענגלאנד און אמעריקא זענען געווען פערטרעטען אין דער ריאדער קאנפערענץ קודם כל פון ריין־מאטעריעלען שטאנדפונקט: דער קעניג איבן־סאאוד האט שוין פון לאנג בדעה צו פערשטארקען זיין ארמעע און צו ענטוויקלען די לאנדווירטשאפט פון זיין לאנד. עס פעהלען איהם אבער דערצו די נויטיגע קאפיטאלען. אין צוזאמענהאנג דערמיט געהט איצט א קאנקורענץ צווישען די צוויי גרויסע נאפט־געזעלשאפטען — די ענגלישע „איראק פעטראלעאום קאמפאני" און דער אמעריקאנישער „סטאנדארד אויל קאמפאני", און יעדע פון זיי וויל בעקומען א קאנצעסיע אויף עקספלאאטירען די נאטור־אוצרות פון סאאודיען פאר'ן פרייז פון א הלואה פאר'ן קעניג איבן־סאאוד. אין דער דאזיגער פראגע זענען, ווי מען גיט איבער, פאראן חלוקי דעות צווישען דעם קעניג און זיינע ראטגעבער. איבן־סאאוד זאל זיין גענייגט זיך צו פערבינדען מיט דער אמעריקאנער געזעלשאפט, כדי נישט צוצולאזען צו א נאך א גרעסערע פערשטארקונג פון די ענגלישע איינפלוסען אין זיין מדינה. דאגעגען א טייל פון די זיינע ראטגעבער האלט, אז דוקא דורך פערפעסטיגען די גוטע בעציהונגען מיט ענגלאנד, וועט געלונגען איינצוהיטען סאאודיען פון די אנגריפען מצד די אנדערע אימפעריאליסטישע כוחות, וואס זענען פיל געפעהרליכער ווי ענגלאנד, וועלכע מישט זיך ווייניגער אין די אינערליכע ענינים פון לאנד.

אין דער ריאדער קאנפערענץ זענען אויך געווען שטארק פעראינטערעסירט פראנקרייך און איטאליען וועלכע ווילען נישט דערלאזען צו א אפשוואכונג פון זייער פאליטישער און ווירטשאפטליכער שטעלונג אויפ'ן אראבישען האלב־אינזעל.

לויט די קורסירענדע קלאנגען איז אויף דער קאנפערענץ אויך בעריהרט געווארען די פראגע וועגען דער בענייאונג פון דער העדזשאס באהן־ליניע.

קיין גענויע ידיעות וועגען די בעשלוסען, וואס זענען אנגענומען געווארען אין ריאד, זענען נישטא, ווייל די קאנפערענץ איז, ווי געזאגט, דורכגעפיהרט געווארען בסודי־סודות. (פאלקאר)

קלאנג־סינא־טעאטער
Zachęta
זגערזשער 26
די מעכטיגסטע זיטען־דראמע א. נ.
„האנדעל מיט לעבעדיגער סחורה"
(טענצערקעס פון בוענאס־איירעס)
דער פילם שילדערט ווי אזוי לייכטזיניגע פרויען פאלען אריין אין די נעץ פון פרויען־הענדלער. אין דער הויפט־ראלע:
DITA PARLO
— II —
„די וועלט אהן מענער"
שילדערונג ווי אזוי פרויען וואלטען געלעבט ליבעס־הונגער ווען אויף דער וועלט וואלט געבליבען איין מאנספערשוין.
אין די הויפטראלען: Raul Roulen
און 100 גירלס.
אנהייב 4 נ. מ. שבת און זונטאג 12 בייטאג

אויספלוגען קיין פאלעסטינע
פון 630.— זל. אן
ארגאניזירט:
„ארביס" פיעטריקאווער 18, טעל. 149-33
65, " 201-20

שותפים...

(דערצעהלונג) פון סארא ב. סמיט

אמאל האבען זיי אלע געהונגערט צוזאמען. דעמאלט זענען זיי זיך געווען גאר גוטע פריינד. אזעלכע גוטע פריינד, אז דער איבערגעגעבענער און העכסט־ערליכער מארטין האט אזש אריינגענומען זיין פריינד הערי צו זיך אין שטוב אריין.

מארטין, טראצדעם, וואס ער איז נאך געווען גאר יונג, איז שוין דאן געווען דער הויפט פון זיין פאמיליע.

זיין פאמיליע איז צו יענער צייט בעשטאנען פון א מוטער און צוויי שוועסטער, זייער פאטער איז געשטארבען ווען מארטין איז קוים אלט געווען זיבעצעהן יאהר, און אויף מארטינ'ען האט ער איבערגעלאזט די פעראנטווארטליכקייט פון דער פאמיליע.

און מארטין האט די פעראנטווארטליכקייט געטראגען אויף זיינע יונגע פלייצעס מיט אזא איבערגעגעבענהייט, אז ווען ער איז אלט געווארען פערציג יאהר, האט ער שוין נישט געהאט קיין שום בלסעל ענערגיע פאר זיין אייגען לעבען.

צווישען זיין זיבעצעהנטען און זיין פערציגסטען יאהר ליגט אבער מעהר ווי איין שפרונג פון א שרייבער'ס פערער — און דערפאר וועלען מיר זיך מוזען אפשטעלען אויף עטליכע געשעהענישען וואס מארטין האט פאר דער צייט דורכגעלעבט.

די וועלט האלט, אז א יונגעל וואס וואקסט אויף אין א פאמיליע פון פרויען, איז נישט קיין איבעריג גוטער מאן. די פרויען פון זיין הויז־געזינד צערטלען איהם צופיל — און דערפאר וואקסט ער אויס אן עגאאיסט און דער־ווארט שטענדיג, אז פרויען זאלען איהם צערטלען.

אבער אין מארטינ'ס פאל איז דאס געווען גאנץ אנדערש.

ווען זיין פאטער איז געשטארבען האט ער באלד אויסגעפונען, אז אי זיין מוטער, אי זיינע שוועסטער זענען געוואוינט צוגעוואוינט צו צערטליכקייט — און אז קיין איינע פון זיי האבען נישט געהאט קיין פראקטישען געדאנק.

ער איז ווייטער אנגעגאנגען מיט דער אונטער געבראכענער ארבייט פון זיין פאטער. ער האט זי געצערטעלט און ער האט פאר די געזארגט. דאס געשעפט, וואס דער פאטער האט איבערגעלאזען איז געווען אזא, אז דער יונגערמאן האט געקענט אנגעהן דערמיט און אריינברענגען אין הויז גענוג געלד, אז מען זאל זיך פיהרען באלעבאטיש..

וואס איהם האט געקאסט דער פאקט, וואס צו זיבעצעהן יאהר האט ער געדארפט ווערען א געשעפטס־מענש, דאס האט איהם קיינמאל נישט געפרעגט. פאר זיין גייסט האט זיך אויך קיינער נישט געקימערט. זיינע האפענונגען צו ווערען א געלערנטער מענש, זענען פערשטופט געווארען אין א זייט. ער איז געווען פערנומען מיט דאגות פון געשעפט. קיין אייגען לעבען האט ער נישט געהאט.

ער האט בעזארגט די דריי פרויען פון זיין הויז־געזינד מיט אל־דאס־גוטס.

ווען די עלטערע שוועסטער האט חתונה געהאט האט ער זיך בעמיהט צו געבען איהר אלץ, וואס דער פאטער וואלט איהר געווען געגעבען, ווען ער וואלט געלעבט.

דעמאלט האט מארטין געמיינט, אז אט־אט וועט ער זיך קאנען בעפרייען פון זיינע פליכטען און ווייטער אנגעהן מיט זיין שטודיום.. ער האט אבער געהאט א טעות. דער גייער שוואגער האט שיער נישט רואינירט דאס געשעפט, פלוצים האבען זיי זיך אלע געפונען אין א קריזיס... און מארטין האט זיך איצט נאך מעהר געדארפט פלאגען ווי פריהער.

אין דער זעלבער צייט האט ער זיך אויך בעפריינדעט מיט דעם יונגען און העכסט־פרעהליכען הערי.

מיט הערי'ן האט ער ליב געהאט צו פערברענגען, ווייל יענער האט איהם נישט געלאזט זארגען. צוזאמען האבען די צוויי יונגע פריינד דורכגעלעבט א סך שלעכטע צייטען, אבער אין דער היים, פאר דער מאמע'ן און די שוועסטער, האט מען וועגען דעם ווייניג דערצעהלט.

און אז הערי'ן איז געגאנגען אזוי שלעכט, אז ער האט נישט געהאט וואו דעם קאפ אוועקצולייגען, האט איהם מארטין אריינגענומען צו זיך אין הויז.. אין דערמיט האט ער כמעט פערלוירען זיין פריינד.

און געוואוינט נאך א שוואגער. מיט עטליכע חדשים שפעטער האט הערי חתונה געהאט מיט מארטינ'ס יונגערע שוועסטער.

אבער מארטינ'ס דאגות־פרנסה זענען נישט פערקלענערט געווארען, ווייל ביידע שוואגערס זענען נישט געווען קיין איבעריג־פעהיגע געשעפטסלייט.

ווען מארטין איז אלט געווארען דרייסיג יאהר, איז ער נאך אלץ נישט געווען פריי חתונה צו האבען און בויען א היים פאר זיך, ווייל איצט איז די עלטערע שוועסטער געווען אן אלמנה מיט צוויי קינדער און ער, מארטין, האט די אלעמען אריינגענומען צו זיך אין הויז אריין.

עס זענען פאראן מענשען, אויף וועמענס פלייצעס דער שיקזאל ווארפט ארויף אזוי פיל יאך, אז עס בלייבען נישט קיין מינוטען פאר אביסעל אייגענער פרייד.. צו די דאזיגע מענשען האט אויך געהערט מארטין..

ווען ער האט זיך פערליבט אין דער זעהר־חנ'עוודיגער ביטריס, האט ער זי געמוזט בעטען, אז נאך דער חתונה זאל זי וואוינען צוזאמען מיט זיין פאמיליע.

ביטריס'ן איז דאס נישט געפעלען. „גיב מיר איין צימער — נאר לאמיר וואוינען אליין" — האט זי זיך ביי איהם געבעטען.

זי האט עס נישט אויסגעפיהרט, ווייל מארטין האט נישט געוואלט בעליידיגען זיין מוטער.

מיט זייער ליבע פלעגען זיי זיך בעהאלטען אין א קליין צימערל און זעלטען אויסקומען צווישען די אנדערע.

און הערי, דער פרעהליכער שוואגער, האט שטענדיג געהאט עפעס א שפאסיג ווערטעל פאר דעם פארל, וואס בעהאלטען זיך אזוי מיט זייער ליבע.

און אט די שפאסיגע ווערטלעך האבען דעם עמפינדליכען מארטין געצוואונגען זיך נאך מעהר צוריקצוציהען מיט זיין ליבע — גלייך ווי חתונה האבען און ליב האבען וואלט געווען עפעס א שאנדע...

דערנאך זענען געקומען עטליכע גוטע יאהרען.

אבער דאן איז שוין ביטריס געווען אזוי גלייכגילטיג צו ליבע, אז עס האט זי שוין ווייניג געקימערט וואו זיי וואוינען. און זיי זענען פערבליבען וואוינען מיט דער פאמיליע.

מארטין האט שוין איצט אין זיך געהאט ווייניג אונטערנעמונגסקראפט, ווייניג ענערגיע צו מאכען נייע איינפיהרונגען.

און אז דער פינאנציעלער קראך האט זיי אלעמען ווידער ארים געמאכט, איז מארטין קראנק געווארען און א לאנגע צייט האט ער גארנישט געקאנט טוהן.

שפעטער איז געווען הערי דער יעניגער, וואס האט זיך אנגעהויבען ווידער ארויסצוארבייטען. און אין א מאדנע געשעפט איז ער פערקראכען — א מארק פלייש־האנדעל.

מארטין איז געווארען זיין שותף און צוזאמען זענען זיי געווארען פלייש־הענדלער.. די צוויי, וועלכע האבען אין זייער יוגענד געוואגט צו חלומ'ען וועגען א גאנץ אנדער לעבען, האבען איצט געלאכט פון דעם געשעפט, — אבער געהונגערט האט מען מעהר נישט.

און איבערהויפט איז דאס געשעפט אוועק זעהר גוט, ווען ביטריס אליין האט זיך אריינגעמישט. ביטריס איז געווען יונג און פול מיט חן און אלע האבען זי ליב געהאט.

געערגערט, און טיף געערגערט האט ער זיך יענעם דאנערשטאג ביינאכט... ער איז איצט געווען א שוואכער מענש, וואס האט געליטען פון עטליכע קראנקהייטען, און דער דאקטאר האט איהם פערבאטען צו פערבלייבען אין געשעפט ביינאכט.

אבער דאנערשטאג ביינאכט האט זיך הערי אבסאלוט געוויטיגט אין א אייגענעם מענשען. דאס איז געווען די וויכטיגסטע נאכט פון דער וואך. דאן האט מען געמוזט ארבייטען די גאנצע נאכט..

און דאנערשטאג ביינאכט פלעגט ביטריס בלייבען מיט הערי'ן..

יענע, פאר מארטינ'ען מורא'דיגע נעכט פלעגט ער נישט שלאפען א מינוט.. אבער געהען איז גע שעפט האט ער נישט געקאנט... ער האט געוואוסט, אז ארום פיר א זייגער פארטאגעס זיי זיך אפ מיט דער ארבייט, און ביטריס איז נישט געקומען אהיים ביז זעקס... וואס פערברענגען זיי? טיילט ער איצט זיין פרוי מיט זיין שותף? וואס וואלט געווען, ווען ער וואלט איין דאנערשטאג ביינאכט צוגעגאנגען אהין? ער ווייסט גאנץ גוט, וואס עס וואלט פאסירט. די אלטע מוטער און זיין שוועסטער, הערי'ס פרוי, — אלע וואלטען געווארען פערשעמט און הימלאז...

ניין, ער קאן דאס נישט טון.. א מיאוסע, א זינדיגע שותפות איז עס.... ער מוז אבער פערקלערען די ציהען און פערבלייבען הערי'ס שותף אפילו דאנערשטאג ביינאכט...

די שרעקליכע טראגעדיע פון א יודיש מיידעל אין א רומענישען דארף

דער הויפט פון דער ארטיגער זשאנדארען-אפטיילונג האט דאס מיידעל פערפיהרט און דערנאך דערווארגט. — האט נאכדעם געבראכט איהר קערפער א היים אלס א „קרבן צו זיין קריסטליכער פרוי"

(א בריף פון רומעניע)

די געשיכטע, וואס מיר ווילען דא דערצעהלען האט פאסירט אין דער ביי-רומענישער פראווינץ טראנסילוואניע (זיבענביר-גען), וועלכע האט בער לאנגט ביז צו דער מלחמה צו אונגארן. אין א קליין דערפעל אין אט דער פראווינץ, נישט ווייט פון דער שטאט ביסטריץ, וואוינט זייט יאהרען א יודישע פאמיליע. די איינציגע אין דארף און האלט דארטען א קרעטשמע.

נאך דער מלחמה האבען פיל יודען אין יענעם געגענד אריבערגעשטראמט אין די שטעט, ווייל אנטיסעמיטישע כוואליע האט פערפלייצט ספעציעל די דערפער. די פאמיליע, וועגען וועלכער עס רעדט זיך דא, איז אבער געבליבען וואוינען אין דארף. זיי זענען געווען באליבט און אנגעזעהען.. קיינער האט זיי נישט געשעפעט. ווען א פרעמדער דורכ-פאהרער פלעגט אמאל זיך עפ-ליבען אפצושלאכען פון דעם אלטען יודישקייט, פלעגען די היימישע געסט פון שענק דעם פרעמדען באלד אפשטעלען. אויף „זייער" אלטען הערש-וואלף, האבען זיי קיין בייזן ווארט נישט געלאזט זאגען.

קיין צופיל פרנסה האט די קרעטשמע קיינ-מאל נישט געגעבען, אבער — מען טאר נישט זינ-דיגען. צוויי טעכטער זענען שוין אויסגעגעבען געווען. די מיזינקע האט געהאלפען דער מוטער פערוואלטען די באלעבאטישקייט מיט די פיר שטיק-לעך בהמות, וואס האבען זומערצייט געגעבען א גאנץ שעהנעם פערדינסט, ווען קעז און פוטער ווערט פערקויפט אין די ארומיגע קור-ערטער און בעצאהלט זיך גוט. דער איינציגער זוהן ארבייט אין דער גרויסער טעקסטיל-פאבריק פון בוהוש (אלט-רומעניע), און פערדינט גאנץ פיין, פאר דער מיזינקע וועט קיין נדן נישט פעהלען..

אזוי האט די פאמיליע שווער געהארעוועט און זיך געלעבט איהר איינטאניגע און צופרידען לעבען, ביז איינמאל איז אין דער שטילער קרעטשמע פאר-געקומען א שווערע פאסירונג..

באנדיטען זענען בעפאלען די קרעטשמע. זיי האבען אויפגעבראכען די דרויסענדיגע טיר, איינער איז אריין אין שלאף-צימער פון דעם אלטען פאר-פאלק, א צווייטער אין קיך, וואו עס איז געשלאפען די יונגע טאכטער. מיט אויסגעשטרעקטע רעוואל-ווערען האבען זיי געהייסען שווייגען און זיך נישט רירען. צוויי אנדערע פון די חברה-לייט האבען בשעת מעשה גענומען בושעווען אין די שופלאדען און אין די שאפעס.

די באנדיטען האבען קיין מזל נישט געהאט. איינמיטען זייער געשמאקסטער „ארבייט", זענען פלוצים אריין צוויי זשאנדארמען אין קרעטשמע. זיי האבען זיך געפונען אויף א פאטרול-גאנג ארי-בער'ן דארף. זעהענדיג די קרעטשמע אפען און בעלויכטען, האבען זיי געגלויבט, דאס האלט עס דער יוד אפען די קרעטשמע איבער דער פערלויבטער שעה.

די פיר באנדיטען האבען זיי לאנג נישט געלאזט אין טעות. זיי האבען גענומען שיסען. אין דערזעלבער צייט זענען זיי ארויס, ווער דורך דער טיר, און ווער דורכ'ן פענסטער. די זשאנדארען זענען זיי נאכגעלאפען. ביקסען און רעוואלווערען האבען געקראכט דורך דער שטילער נאכט. באלד איז שטיל געווארען.

די באנדיטען זענען פערשוואונדען אין וואלד. אין א האלבער שעה ארום האבען זיך די זשאנ-דארען אומגעקעהרט אין קרעטשמע.

אין קרעטשמע האבען זיך פערקליבען נאך עטליכע פויערים, אויפגעוועקטע פון שלאף דורך דער בייזנאכטיגער שיסעריי. די זשאנדארען האבען געשילדערט די געפעהרליכע יאגד זייערע און ספעציעל דער עלטערער פון דער זשאנדארען-אפטיילונג אין יענעם דארף, האט געהאלטען אין איין איבערחזר'ן, אז צוליב יודען האבען זיי איינגע-שטעלט זייערע לעבענס.

רבקה'לע האט געשטילט א שנעפסעל, דאס האט איהר דער פאטער אזוי געהייסען. זי ווייזט זיך כמעט קיינמאל נישט אין קרעטשמע, אבער אזוי ווי זיי האבען דער מוטער קוים דערמונטערט פון חלשות, איז שוין דער פאטער געבליבען מיט דער אלטיטשקער און זי אליין האט דאסמאל בעדינט די געסט.

ווען דער זשאנדארען-שעף האט איהר דער-זעהען, האט ער אונטער'ן געלעכטער פון די פער-זאמעלטע פויערים, זיך געוויצעלט, אז פאר אזא שעהן מיידעל האט זיך געלוינט איינצושטעלען דאס לעבען. ווען רבקה'לע האט אבער אנגעשטעלט אויף איהם איהרע ערשראקענע יודישע אויגען, האט ער פלוצים אפגעהאקט דעם געלעכ-טער און דעם חוזק-טאן. א טיעפען איינדרוק האט אויף איהם, קענטיג, געמאכט די יודישע טאכטער.

דעמאלט, אין יענער נאכט, האט זיך אנגעהויבען דער גרויסער אומגליק. דעמאלט איז צושטערט געווארען דאס שטילע גליק פון א יודישער פא-מיליע. די אלטע מוטער ווייזט נאך היינט די לעכער אין די ווענד פון די רעוואלווער- און ביקסען-שא-סען. — „הלואי וואלטען זיי אונז אלעמען אויסגע-שאסען", — האלט זי אין איין יאמערען.

פון יענער נאכט אן איז דער זשאנדארען-שעף געווארען אן'אפטער איינגעהער אין דער „קרעטש-מע ביים קרייץ-וועג". ער פלעגט טרינקען א שנעפ-סעל, פערפיהרען מיט'ן אלטען א שמועס, איהם דערצעהלען מעשיות פון די רויבער, אז ער האט שוין א שפור פון זיי, אט וועט מען זיי כאפען און אז. וו. און ווארטען פלעגט ער אפטמאל שעה'ן לאנג, ביז עס פלעגט זיך בעווייזען די שעהנע רבקה'לע. ער האט זיך שטענדיג צו איהר בעצויגען מיט'ן גרעסטען רעספעקט, פלעגט פיהרען מיט איהר „געבילדעטע" שמועסען וועגען וועלט-זאכען און העפליך זיך בעגריסען מיט איהר ביים אוועקגעהן.

די עלטערען האבען קיין שום פערדאכט נישט געהאט. און ווען דער זשאנדארען-שעף האט אנגע-הויבען אלץ זעלטענער קומען און ווען ער האט באלד אינגאנצען אויפגעהערט זיך צו בעווייזען, האבען זיי אדרבא זיך נישט געריכט אויף קיין שום בייז.

געה, ווייס, אז אין הויז האט ער אויפגעהערט צו קומען, ווייל מיט רבקה'לען האט ער אנגעהויבען זיך צו טרעפען אויסער'ן הויז — דוקא נישט ביי טאג.

א הייסע ליבע האט זיך צופלאקערט. צוויי וועלטען האבען זיך בעגעגענט. רבקה'לע, די 18-יאהריגע טאכטער פונ'ם אלטמאדישען יודישען הויז, האט זיך פערליבט אין דעם זשאנדאר, וואס איז פערוואקסען געווארען אין די טראנסילוואנישע בערג פונ'ם אנדערען עק לאנד, פונ'ם ברעג פון שווארצען ים. וואו ער האט זיך אויסגעוואקסען ביי אן'ארימער פישער-פאמיליע. אונטער די צערטליכע בליקען פון דער יודישער טאכטער האט זיך אין דעם 35 יאהריגען זשאנדאר אויפסניי צערעגט די ווילדע יוגענד זיינע, וועלכע ער האט פערלעבט אויף די ברויזענדע כוואליעס פונ'ם ים צוזאמען מיט די מאקעדאנישע, טאטערישע, טערקישע און גריכישע פישער-יונגען, אין דעם באלקאנישען פעל-קער-געמיש פון יענעם ים.

וואכען און מאנאטען זענען אריבערגעגאנגען. קיינער האט נישט געוואוסט פון דעם ליבע-גליק אין דער שטילער קרעטשמע ביים קרייץ-וועג, און פון דער טראגעדיע, וואס האט זיך דארט צוגעגרייט.

רבקה'לע האט פערטרויט איהר סוד דער איינ-ציגער פריינדין איהרער, א יודישער מיידעל פונ'ם צווייטען דארף. יענע, א פערשטענדיגע און אינטע-ליגענטע, האט איהר קודם צוגעזאגט. ווי אן'איבער-געגעבענע פריינדין קען, זיך אפצולאזען פון דעם זשאנדאר, וועלכער איז געווען בעקאנט אין דעם געגענד אלס א גרויזאמער מענש און אנטיסעמיט.

האט איהר רבקה'לע געענטפערט, אז ס'איז שוין צו שפעט. זי האט קיין אנדערע ברירה נישט, ווי צו אנטלויפען פון די עלטערען און חתונה האבען מיט איהר געליבטען, זי פיהלט זיך מוטער! ווי ווילד איז אבער איהר צער געווארען, ווען זי האט דערהערט פון איהר פריינדין, אז דער זשאנדאר האט גאר א ווייב און א קינד!

„נישט מעגליך!" — האט זי היסטעריש אויס-געשריען און איז פלוצים פערשטומט געווארען, קיין ווארט נישט מעהר גערעדט, זי איז אוועק ווי א צומישטע, אהן א „זיי-געזונד"!

אזוי האט איהר פריינדין שפעטער איבערגעגעבען די סצענע, וואס איז פארגעקומען צווישען איהר און דער אומגליקליכער רבקה'לע. די פריינדין האט באלד אויפ'ן ארט אויסגעשיקט א טעלעגראמע צו רבקה'לעס ברודער קיין בוהוש, ער זאל קומען, ווייל אן'אומגליק האט פאסירט. דאס איז געווען דאס איינציגע וואס זי האט געקענט טון, ווייל מיט די אלטע לייט האט זי נישט געהאט וואס צו רעדען. דער ברודער איז באלד געקומען צו לויפען, אבער — צו שפעט!

אין הויז פון זשאנדארען-שעף איז אין דער-זעלבער צייט אויך נישט פרעהליך געווען. די יונגע פרוי זיינע איז נישט אזוי בלינד געווען ווי רבקה'לעס עלטערען. עפעס האבען איהר אויסגע-וויזען צו שטארק פערדעכטיג די „דינסטליכע אנגע-לעגענהייטען" פון איהר מאן, וואס האבען איהם געצוואונגען צו פערברענגען נאכט נאך נאכט אויסער'ן הויז. זי האט איהם נאכגעשפיאנירט און איז באלד דערגאנגען דעם גאנצען אמת. די סצענעס, די פרוי האט אנגעהויבען מאכען דעם אומגע-טרייען מאן, האבען איהם אינגאנצען ארויסגעבראכט פון די כלים. ער האט זי אנגעהויבען בעליידיגען, שלאגען, ביז — איינמאל, נאך אזא ווילדער סצענע איז געשעהען דאס גרויסע אומגליק.

געשעהען איז עס צווישען פיר אויגען, קיין עדות זענען דערביי נישט געווען, האט מען נישט קיין אנדערען בעריכט ווי נאר דעם פראטאקאל, וואס דער זשאנדארען-שעף האט אנגעגעבען דעם פראקורא-אר.

אט וואס ער האט דערצעהלט:

ווען ער איז אוועקגעגאנגען יענעם טאג פון דער היים, האט איהם פלוצלינג אנגעהויבען פלאגען דאס בייזע געוויסען זיינס, א טיפער רחמנות האט זיך דערוועקט ביי איהם און הארצען צו זיין אומ-שולדיג קינד און צו זיין אומגליקליכער פרוי, וועלכע ער האט אזוי געליבט, ביז די „יודישקע" איז איהם געקומען אין זינען איבער'ן וועג. פלוצים האט ער דערפיהלט, אז זיין ליבע צו דער יודישער מיידעל איז א גענארטע, אנ'איינגעבילדעטע, אז אמת ליב האט ער טאקע נאר זיין אייגענע פרוי. ביטערע חרטה-געפיהלען האבען איהם אנגעהויבען נאגען. אזוי איז ער דעם גאנצען טאג ארומגעגאנגען ווי א צעמישטער. אווענדצייט איז זיין בעשלוס שוין געווען א פארטיגער: איבעררייסען מיט דער גע-ליבטער און צוריקגעהען צו זיין פרוי.. אבער ווי אזוי געפינט מען דעם וועג צוריק? קען ער איבער-צייגען זיין פרוי, אז ער ליבט זי ווידער אויף אנ' אמת? א קרבן, עפעס א קרבן מוז ער איהר ברענ-גען. איהר ווייזען די אמת'ע געפיהלען זיינע.

מיט אט דעם געדאנק איז ער געגאנגען אין דער אומגליקס-נאכט צו דער בעגעגעניש מיט רבקה'לען. געווען איז עס גראדע אין דעם טאג, ווען רבקה'לע האט זיך דערוואוסט פון איהר פריינדין די שרעקליכע נייעס פון איהר געליבטען.

דער געשפרעך, וואס איז דאן פארגעקומען צווישען די ביידען, האט דער זשאנדאר אין פרא-טאקאל גאנץ קורץ איבערגעגעבען. רבקה'לע האט איהם געזאגט, אז זי ווייסט אלץ, אז זי האט זיך געוואלט היינט געהן טרינקען, זי וויל איהם אבער קודם פרעגען, צי ער איז גרייט צו פערלאזען ווייב און קינד און געהן מיט איהר? — אויב יא, וועט ער איהר ראטעווען דאס לעבען, נאך מעהרער ווי דעמאלס פון די רויבערישע הענד און אז זי פיהלט זיך מוטער, האט זי איהם אויך געזאגט...

האט ער זי פלוצלינג דערזעהען פאר זיך א פערלוירענע, א גע'הרג'עטע פון די גזלנים אדער א דערטרונקענע אין טייך. א העליש פייער האט זיך אין איהם אנגעצונדען. ער האט נישט מעהר געזעהען גארנישט פאר זיינע אויגען, זי אנגעכאפט מיט ביידע הענד פאר'ן האלז און — געווארגען, געווארגען! א קרבן געבראכט זיין געליבטער, קריסטליכער פרוי! און ער האט געבראכט דעם קרבן טאקע ביז אהיים, אין שטוב אריין!

דאס דערצעהלט שוין דעם זשאנדאר'ס ווייב. ווייל ער אליין ווייסט נישט מעהר, וואס מיט איהם איז פארגעקומען.

איינמיטען נאכט, דערצעהלט זי, האט ער זיך אריינגעריסען אין הויז, אויפ'ן אקסעל האט ער געטראגען דאס טויטע מיידעל, אנידערגעווארפען זי אויפ'ן בעטעל און גענומען שרייען: „א קרבן! א קרבן!"

די פרוי האט געכאפט דאס קינד און איז ארויס אויפ'ן גאס מיט א ווילדען געשריי.

דער זשאנדאר איז באלד דערנאך אריין צום נאהענטסטען שכן, האט געכאפט פערד און וואגען און איז געלאפען אין שטאט אריין צום פראקוראר. פאר וועמען ער האט זיך מודה געווען אין אלץ.

וועלען די ריכטער איהם געפינען שולדיג אין מארד? אדער וועט די אומגעמענשליכע טאט בע-טראכט ווערען פון די ריכטער פאר א „משוגעת"? פאר דעם צושטערטען מענשליכען לעבען און פאר דער פערומגליקטער יודישער פאמיליע איז דאס אלץ איינס.

מרים לאזאראוויטש.

ערב דער נייער וועלט-קאנפערענץ פון די אלגעמיינע ציוניסטען

בעראטונג פון פארשטעהער פון די פראגרעסיווע אלגעמיין-ציוניסטישע גרופירונגען אין תל-אביב.— די וועלט-קאנפערענץ זאל פארקומען אין ארץ-ישראל פאר דער נעכסטער זיצונג פון דעם ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט.—די ענגלישע ציוניסטען פאדערן די קאנפערענץ זאל פארקומען דעם 18 מערץ אין טריעסט.-די שטעלונג פון דער א"י'דיגער ליטונג פון דעם אלגעמיין-ציוניסטישע וועלט-פערבאנד

ירושלים — מיט איניגע טעג צוריק איז אין תל-אביב פארגעקומען א פרייע צוזאמענקונפט פון די פערטרעטער פון די דעמאקראטישע און פראג-רעסיווע ריכטונגען אין דעם אלגעמיינעם ציוניזם. אין דער צוזאמענקונפט האבען זיך צווישען אנדע-רע בעטייליגט ד"ר גליקסאן, קורט בלומענפעלד, דר. אלעקסאנדער גאלדשטיין, ש. זשוכאוויצקי, דר. לאנדסבערג, דר. ראזענבליט און אנדערע, וועלכע האבען פערטרעטען די פראגרעסיווע גרופע פון די אלגעמיינע ציוניסטען אין ארץ ישראל, די אלגע-מיין-ציוניסטישע גרופע (אין „קדמה" גרופירען זיך הויפטזעכליך די אלגעמיינע ציוניסטען, וואס זענען אין משך פון דער לעצטער צייט געקומען פון דייטש-לאנד), ראדיקאלע ציוניסטען די אלגעמיין-ציוניס-טישע יוגענד („הנוער הציוני"), ווי אויך דער צענ-טראל-קאמיטעט פון דער אלגעמיין-ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען, וואס איז געווען פער-טרעטען דורך זיין מיטגליד ה' מ. לימאן וועלכער געפינט זיך איצט אין ארץ ישראל.

נאך א אויספיהרליכען מיינונגס-אויסטויש איז די בעראטונג געקומען צום אויספהר, אז עס איז פארהאן א דרינגענדע נויטווענדיגקייט צונויפצורו-פען אין ארץ ישראל, פאר דער נאהענטער סעסיע פון דעם ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט, וועלכע וועט ווארשיינליך פארקומען ענדע מערץ אין ירו-שלים, א נייע וועלט-קאנפערענץ פון די אלגעמיינע ציוניסטען. אין דער דאזיגער וועלט-קאנפערענץ דארפען זיך בעטייליגען אלע ציוניסטישע לאנדעס-ארגאניזאציעס און גרופירונגען, סיי די, וועלכע גע-הערען היינט צו דעם קראקאווער וועלט-פערבאנד און סיי די, וועלכע האבען ביז איצט צו איהם נישט גע-הערט.

אויף דער בעראטונג איז איבערגעגעבען געווא-רען, אז די פאדערונג צונויפצורופען אין דער נא-הענטסטער צייט א נייע וועלט-קאנפערענץ פון די אלגעמיינע ציוניסטען ווערט אונטערשטיצט דורך א גרעסערער צאהל אלגעמיין-ציוניסטישע לאנדעס-ארגאניזאציעס. די ציוניסטישע פעדעראציע אין ענגלאנד פערלאנגט, אז די וועלט-קאנפערענץ זאל פארקומען דעם 18-טען מערץ אין טריעסט צוליב דעם, ווייל די פערטרעטער פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין ענגלאנד איז אונמעגליך צו קו-מען קיין ארץ ישראל. אויב די ליטונג פון דעם וועלט-פערבאנד פון די אלגעמיינע ציוניסטען וועט נישט צונויפרופען די קאנפערענץ, האבען די פיה-רער פון די ענגלישע ציוניסטען בדעה אליין צונויפ-צורופען די קאנפערענץ.

די ארץ ישראל'דיגע ליטונג פון דעם וועלט-פערבאנד פון די אלגעמיינע ציוניסטען האט בע-שלאסען פארצושלאגען דער איראפעאישער ליי-טונג פון דעם וועלט-פערבאנד, וואס האט איהר זיץ-ארט אין קראקא, צונויפצורופען די קאנפערענץ קיין ארץ-ישראל הארט פאר דער זיצונג פון דעם אק-ציאנס-קאמיטעט. (פאלקאר)

סענסאציאנעלע קלאגען

וועגען א פאטאלען טעות אין די פלענער פון פער-זארגען ירושלים מיט וואסער

ירושלים — די לעצטע טעג האבען אין ירושלים זיך פערשפרייט קלאגען, דאס אין לויף פון די ארבייטען ביים פערזארגען ירושלים מיט וואס-סער פון דעם קוואל ראש-העין, האבען זיך ארויסגע-וויזען זעהר ערנסטע אונפינקטליכקייטען אין די אויסגעארבייטע פלענער, וואס שטעלען אין גע-פאהר די פערווירקליכונג פון דעם גאנצען פראיעקט פון פערזארגען ירושלים מיט וואסער מיט דער הילף פון רעהרען, וואס וועלען געצויגען ווערען פון דעם ראש-העין-קוואל.

ווי מען גיט איבער, האבען אינזשינערען, וואס זענען לעצטענס געבראכט געווארען פון ענגלאנד, אויסגעפונען, אז דער קוואל ראש-העין בעזיצט א פיל קלענערען קוואנטום וואסער ווי מען האט פרי-הער געהאט בערעכענט און וועט נישט גענוגען אויף צו דעקען די בעדערפענישען פון ירושלים. דער טעות אין די בערעכנונגען זאל זיין זעהר גרויס און דער קוואל זאל בעזיצען קוים איין פינפטעל פון דעם וואסער-קוואנטום, וואס מען האט געהאט אנגענו-מען אין די פלענער. ווי מען דערצעהלט, בעמיהען זיך איצט די אינזשינערען צו פערריכטען דעם טעות דורך איינארדנען צונויב-רעהרען ביז צום ירקון. דאס וועט אבער אפקאסטען נישט ווייניגער ווי בערך 100.000 פונט.

אויף וויפיל די דאזיגע קלאגען שטימען מיט דער ווירקליכקייט איז ביז איצט נאך נישט געלונ-גען ענדגילטיג פעסטצושטעלען. (פאלקאר)

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אווענד.
זונטאג פון 9–1 פארמיטאג.
פאר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פרייזען

זיצונג פון דער קאמיסיע פאר אלגעמיינע ענינים ביים שטאט-ראט

ביליגע טראמוואי-בילעטען, אויסקויפען דאס שעכט-הויז, טראמוואי-פערקעהר

עהערנעכטען איז פארגעקומען די ערשטע זיצונג פון דער קאמיסיע פאר אלגעמיינע ענינים ביים שטאט־ראט. ס'איז כאראקטעריסטיש, אז די ענדע־קעס האבען דעלעגירט אין דער דאזיגער קאמיסיע דעם געוועזענעם ראטמאן פון דער דייטשער סאציא־ליסטישער פארטיי און היינט היטלעריסט—עוואלד.

די ערשטע פראגע וואס איז בעטראכט געווארען איז געווען דער ענין פון צוריקשטעלען דעם טראמ־וואי־פערקעהר אויף דעם אופן, אז די טראמוואיען זאלען געהען יעדע 10 מינוט ווי פריהער אנשטאט ווי ס'איז איצט איינגעפיהרט געווארען יעדע 12 מינוט.

ווי ס'שטעלט זיך ארויס, האט די שטאט־פער־וואלטונג געגעבען די ערלויבניש אויף איינצופיה־רען דעם 12 מינוטיגען פערקעהר בלויז ביז'ן 1־טען מערץ. די טראמוואי־דירעקציע ערקלערט, אז זי קען נישט צוריקשטעלען דעם 10־מינוטיגען פערקעהר, ווייל זי האט נישט דעם גענוגענדען טאקטאר, דאגעגען לעגט פאר די דירעקציע, אז ס'זאלען איינ־געפיהרט ווערען אויף יעדער ליניע דאפעלטע טראמ־וואיען, אזוי ווי ס'איז איצט מיט'ן טראמוואי נו־מער 9, וועלכער געהט אויך אויף פאלעסיע אזוי ווי דער נומער 3, אזוי זאל דער נומער 1 געהען אויף קאנטנא גאס אזוי ווי די 14, דער נומער 10 אויף לאגעווניצקא אזוי ווי דער נומער 5, דער נו־מער 14 אויף פאמארסקא אזוי ווי דער נומער 4 א. א. וו. ס'וואלט אזוי ארום אויסגעקומען, אז די טראמוואיען וואלטען געגאנגען יעדע 6 מינוט.

ראטמאן צערבע וויזט אן, אז אזא איינפיהרונג וואלט געווען זעהר בעקוועם פאר די פעריפעריעס, און פארן צענטער וואלט דאס קיין שום פערלייכ־טערונג נישט געווען.

צום סוף ווערט בעשלאסען, אז די שטאט־פער־וואלטונג זאל זיך בעמיהען, אז ס'זאל צוריקגע־שטעלט ווערען דער 10־מינוטיגער טראמוואי־פער־קעהר.

ס'ווערט ווייטער אויסגעדריקט דער ווונש, אז די ערשטע טראמוואיען זאלען אינדערפריה ארויס־געהן 20 מינוט פריהער, כדי די ארבייטער זאלען קענען פאהרען צו דער ארבייט און די לעצטע טראם־וואיען זאלען פאהרען אין דער רעמיזע מיט א שעה שפעטער, ווייל ס'זענען נישט פארהאן קיין נאכט־טראמוואיען.

דאן ווערט בעטראכט דער דרינגענדער פאר־שלאג וועגען ביליגער מאכען די טראמוואי־בילע־טען, דאטמאן צערבע לעגט פאר, אז די בעמיהונ־גען זאלען געהן אין דער ריכטונג, אז די טראמוואי־בילעטען זאלען קאסטען 20 גראשען, א וואכען־בילעט מיט 12 רייזעס זאל קאסטען 1 זל. מיט 20 גראשען.

די ענדעקעס הויבען דאס מאל אן צו ליציטירען די סאציאליסטען און לעגען פאר, אז א נארמאלער טראמוואי־בילעט זאל קאסטען 15 גראשען, א בי־לעט אינדערפריה 10 גראשען און 10 גראשען פאר דער שול־יוגענד.

קאמיסאר וואיעוואדזקי ערקלערט, אז די בע־מיהונגען וועגען דעם, אז די שול־יוגענד זאל אינ־דערפריה ביים פאהרען אין שול צאהלען נאר 10 גראשען פאר א בילעט האבען אויסזיכטען אויף ערפאלג.

דער רעפערענט אינזש. דזשאזאווסקי ערקלערט, אז וועגען 15 גראשען א בילעט קען קיין רייד נישט זיין, די ענדעקישע מעהרהייט בעשליסט זיך צו ווענ־דען צו דער טראמוואי־געזעלשאפט ביליגער צו מא־כען די טראמוואי־בילעטען ביז 15 גראשען.

דאן טרעט מען צו צום פארשלאג פון כ. ד. ווע־גען אויסקויפען דאס שטאטישע שעכט־הויז.

קאמיסאר וואיעוואדזקי ערקלערט, אז די פרא־גע איז שוין אמאל בעריהרט געווארען דורך די סאציאליסטען, די קאנצעסיע איז נאך חל ביז 1941, די געזעלשאפט, וועלכע האלט היינט דאס שעכט־הויז, ווייל א גרויסע ענטשעדיגונג פאר אפגעבען די קאנצעסיע.

ס'ווערט בעשלאסען צו שאפען א קאמיסיע, וועל־כע זאל זיך בעקענען מיט'ן מאטעריאל און דערנאך זאל צוגעשטעלט ווערען א בעריכט.

ס'זענען נאך פערבליבען צו בעטראכטען די פראגע פון עמעריטורען פאר די געוועזענע לאווני־קעס און פרעזידענטען און פון ביליגער מאכען דעם טאריף אויף עלעקטריע, די ענדעקעס לעגען אבער פאר איבערצורייסען די זיצונג, וועלכע ווערט 12 בייגאכט געשלאסען.

וועבער געוואלט דערשיסען דעם פאבריקס-מייסטער

דערפאר איז ער פערמשפט געווארען אויף 2 יאהר תפיסה

אין קרייז־געריכט איז פארגעקומען אנ'אינטע־רעסאנטער פראצעס. אויף דער בעשולדיגונגס־באנק איז געזעסען דער וועבער זיגמונד באלדין, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען אין שיסען אויף דעם מייסטער יעגער.

די מעשה איז אזוי געווען:

אין שמולעוויטש'ס פאבריק אל. 1־טען מאי 13-15) ארבייט דער וועבער־מייסטער פראנטשישעק יעגער. צווישען דעם מייסטער און דעם וועבער באל־דין איז געקומען צו אפטע סכסוכים, מחמת דער לעצטער האט זיך אפט בעקלאגט אויף'ן מייסטער, אז ער שיקאנירט איהם אין דער ארבייט, גיט איהם שלעכטע גארן צוליב וואס ער פערדינט ווייניגער פון אנדערע ארבייטער.

דעם 13־טען אקטאבער פ. י. ווען דער מייסטער איז געקומען אין דער פריה אין דער פאבריק אריין, בעת ער איז געשטאנען ביי א וועב־שטוהל און גע־שמועסט מיט אנ'ארבייטער האט באלדין ארויסגע־צויגען א רעוואלווער און אויסגעשאסען אין דער ריכטונג פון יעגער'ן. דער לעצטער האט בעוויזען אוועקצוכאפען דעם קאפ. ב. האט געוואלט נאכ־אמאל שיסען אבער צום גליק האט זיך פערהאקט דאס צינגעל פון רעוואלווער. ב. איז דאן אנטלא־פען, יעגער צוזאמען מיט זיין ברידער האבען זיך נעיאגט נאך איהם און אויפ'ן פאבריק־הויף הא־בען זיי איהם געכאפט. דערביי האט הערמאן יע־גער איהם צושלאגען מיט א וועבער־„שיפעל" און פראנטשישעק יעגער מיט א מעסער. ביידע יעגערס זענען בשעתו פערמשפט געווארען צו 6 און 8 חד־שים תפיסה.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס געגען באלדינ'ען. נאכ'ן אויסהערען די עדות און פערטיי־דיגער, איז זיגמונט באלדין פערמשפט געווארן אויף 2 יאהר תפיסה.

גרויסע און הארבע שטראפען

פאר גנבים-רעצידיוויסטען

(א) אין שטאטישען געריכט איז נעכטען פאר־געקומען דער פראצעס געגען דער גנב'טע מלכה קאלישער, וועלכע איז שוין 17 מאל געווען בע־שטראפט פאר גנבות.

דאס מאל איז קאלישער ווידער געמשפט גע־ווארען פאר 4 פרישע גנבות. די בעשולדיגטע איז זיך נישט מודה אין דער שולד, אויפ'ן פרא־צעס שטעלט זיך ארויס, אז ווען זי איז אלט גע־ווארען 14 יאהר איז זי אנטלאפען פון איהרע עלטערנס הויז און זייט דעמאלט פערנעהמט זי זיך מיט גנבות, פראסטיטוציע, פאסערייע א.א.וו..

דאס געריכט האט זי פערמשפט פאר יעדער גנבה אויף 2 און א האלב יאהר טורמע און צוליב דעם צוזאמפאל פון די פערברעכענס איז די אלגע־מיינע שטראף פאר איהר בעשטימט געווארען אויף 6 יאהר תפיסה און נאכ'ן אפזיצען די שטראף זאל זי ארייגעגעבען ווערען אין אנשטאלט פאר נישט אויסגעבעסערטע פערברעכער אין קאראנאוו..

אויסהערענדיג דעם אורטייל האט די פער־משפטע אנגעהויבען צו מאכען אוואנטורעס אין געריכטס־זאל, ווען די פאליציי האט זי ארויס־געפיהרט פון זאל האבען די חברטע פון די פער־משפטע געמאכט אוואנטורען אין קארידאר און אפילו צו שלאגען דעם פאליציאנט. 2 פרויען זע־נען פערהאלטען געווארען.

(א) אין דעמזעלבען געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס געגען הערש ליבושעוויטש, וועלכער איז שוין אויך געווען 16 מאל בעשטראפט פאר פערשידענע גנבות, דאסמאל איז ער געמשפט גע־ווארען פאר בעגנב'ענען א פאסאזשיר פון טראמ־וואי.

ליבושעוויטש איז פערמשפט געווארן אויף 3 י. טורמע און נאכ'ן אפזיצען די שטראף אוועקגעשיקט צו ווערען אין אנ'אנשטאלט פאר נישט אויסגע־בעסערטע פערברעכער אין קאראנאוו.

* * *

דער דריטער פראצעס איז פארגעקומען געגען לייב כמיעלניצקי, וועלכער איז שוין אויך פיל מאל געווען בעשטראפט פאר פערשידענע פער־ברעכענס..

פאר דער נעכטיגער גנבה איז ער פערמשפט געווארען אויף 2 יאהר טורמע.

צוויי שרפות

(א) אין הויז נאפיורקאווסקיעגא 11 איז אויס־געבראכען א שרפה צוליב'ן אונפארזיכטיגען בעגעהן זיך מיט פייער.

נאך א שעה ארבייט האבען די פייערלעשער די שרפה איינגעלאשען.

— אין דער וואוינונג פון מענדעל אבראמסאן, זשעראמסקיעגא 85 איז אויסגעבראכען א שרפה, וועלכע האט זיך זעהר שנעל פערשפרייט די פייער־לעשער האבען די שרפה איינגעלאשען.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
נעמהט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען מענער־שוועכע
נעמט אן פון 8–11 בייטאג און פון 4–9 אווענד.

וועגען איבערשיקען פעקלעך מיט גענוצטע זאכען פון אויסלאנד

פאר נויטבעדערפטיגע קרובים אין פוילען

ווארשע (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט די פיל ווענדונגען און אנפראגען וועלכע די געז. „צע־קאבע" בעקומט וועגען די אופנים פון איבערשיקען פעקלעך מיט גענוצטע זאכען פון אויסלאנד צו די נויטבעדערפטיגע קרובים אין פוילען ווערט מיטגע־טיילט פאלגענדעס:

1. די אלע פערזאנען, וועלכע ווילען בעקומען פעקלעך מיט גענוצטע זאכען בעפרייט פון צאל און אהן די נויטיגע ספעציעלע ארימקייטס־צייגנישען מוזען אויפמערקזאם מאכען זייערע קרובים אין אויסלאנד, אז נאר די אינסטיטוציעס אין אויסלאנד, וועלכע זענען ספעציעל בעפולמעכטיגט געווארען דורך דער געז. „צעקאבע" אנצונעמען פעקלעך — האבען דאס רעכט אנצונעמען פעקלעך לויט די אויי־בענדערמאנטע הנחות. די פעקלעך, וועלכע ווערען נישט געשיקט דורך די פערטרעטער פון „צעקאבע" געניסען נישט פון די הנחות.

2. די אדרעסען פון די אינסטיטוציעס אין אויסלאנד, וועלכע זענען בעפולמעכטיגט אנצונעמען פעקלעך זענען פאלגענדע:

אין אמעריקא:

Polish Atlantic Shippin Co. of American
79 Norfolkstreet New-York-City

אין ענגלאנד:

1. Federation of Jewish Relief Organisations, 33 Sohe Square London W 1
2. Federation of Polish Jews in Gt. Britain 2-3 St. James Place Duke Street, Aldgate, E C 3.

אין פראנקרייך:

Federation des Organisations Israelites de Secours,
30, rue de Gramont (Chambre 622)
Paris 2e

די געז. „צעקאבע" מאכט אויפמערקזאם, אז זי איז נישט בכוח צו אינטערווענירען וועגען בעפרייען פון צאל אזעלכע פעקלעך, וועלכע ווערען נישט גע־שיקט דורך די אויבענדערמאנטע אינסטיטוציעס.

דאנערשטאג
21
יח
אדר א' תרצה

פעברואר
זון־אויפגאנג 6.42
זון־אונטערגאנג 4.58

צוגאב-פאבאר

דעם 28. פעברואר ה. י. וועט זיין טעטיג א צוגאב־פאבאר־קאמיסיע פאר פ. ק. או., לאדז 2, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך אהין שטעלען די פאבאראווצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער־פליכט, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון שטאט־סטאראסטווע.

בודזשעט פון שטאטישע אונטערנעהמונגען

און אויסערגעוועהנליכער בודזשעט

(א) די פינאנץ און בודזשעט־אפטיילונג ביי דער שטאט־פערוואלטונג האט שוין אויסגעאר־בייט דעם בודזשעט פון די שטאטישע אונטערנע־מונגען, וועלכער איז נישט געווען איינגענומען מיט דעם אדמיניסטראטיווען בודזשעט, וועלכער ווערט איצט בעטראכט דורך דער בודזשעט־קא־מיסיע ביים שטאט־ראט.

דער אויסערגעוועהנליכער בודזשעט איז נאך אלץ נישט אויסגעארבייט געווארען דורך דער שטאט־פערוואלטונג, ווייל מ'קען נאך נישט פעסט־שטעלען די הלוואות, וועלכע די שטאט־פערוואל־טונג וועט בעקומען פון ארבייטס־פאנד אויף די קאנאליזאציע און וואסערלייטונגס־ארבייטען אין לאדז.

די גריפע עפידעמיע האט זיך ווידער פערשטארקט

נאכדעם ווי די גריפע־עפידעמיע האט אביסעל אויפגעהערט, האט זי זיך איצט ווידער שטארק פער שפרייט. די קראנקען־קאסע האט ווידער געמוזט פערשטארקען דעם דאקטוירים און פארמאצעוו־טען פערסאנאל.

אין די שפיטאלען ווערען ווייטער נישט צוגע־לאזען קיין בעזוכען צו די קראנקע. ס'ווערען נאר אנגענומען דורך די קראנקען־שוועסטערס פאר די קראנקע פעקלעך מיט לעבענס־מיטעל, וועלכע ווע־רען אבער קאנטראלירט דורך די דאקטוירים.

פראצעס ביי פערמאכטע טירען

2 יאהר טורמע פאר פערגוואלדיגען

(א) אין קרייז־געריכט איז נעכטען ביי פערמאכ־טע טירען פארגעקומען דער פראצעס געגען דעם 20־יעהריגען וולאדיסלאוו פאניוכנא פון נארוטא־וויטשא 8.

פאניוכנא האט דארט געוואוינט אלס סובלא־קאטאר, אין דער זעלבער וואוינונג האט געוואוינט אויך אלס סובלאקאטאר די 16־יעהריגע נינא ס. פאניוכנא האט אויסגענוצט די געלעגענהייט, וואס קיינער איז נישט געווען אן שטוב און פערגוואלדיגט דאס מיידעל. דער אנגעקלאגטער איז פערמשפט גע־ווארען אויף 2 יאהר תפיסה.

דער קערפער בעזונדער און דער קאפ בעזונדער

שוידערליכער זעלבסטמארד אונטער די רעדער פון צוג

(א) נישטוויט פון קאלישער וואקזאל האבען פיל דורכגעהער בעמערקט ווי א מאנספערשוין לויפט שנעל צו דער באהן־ליניע, אויף וועלכער ס'איז גראד אנגעקומען א צוג פון פוזען, ווען די באהן איז שוין געווען נאהענט, האט זיך דער פערשוין געווארפען אויף דער ליניע און איז באלד פער־שוואונדען געווארען אונטער די רעדער פון לאקא־מאטיוו. מ'האט באלד איינגעהאלטען דעם צוג און מ'האט שוין געפונען א צופלוטיגטען קערפער אהן א קאפ. דעם קאפ האט מען שפעטער געפונען מיט עט־ליכע מעטער ווייטער, ווי ס'האט זיך ארויסגע־שטעלט איז דאס געווען דער 20־יעהריגער סטעפאן וואווזשיניאק, וועלכער איז אזוי ארום בעגאנגען זעלבסטמארד.

DR. MED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס־שטה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אווענד.
זונטאג און יום־טוב פון 9–11 בייטאג
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע־זאל

מ'האָט אָפּגעווישט די מאָנומענטען נאָך זייערע פערדינסטפולע אבות

די דאָזיגע עוולה קאָנען זיי נישט מוחל זיין זייערע אייניקלעך

טענה פון באַלוטער און זשובאַרדזער ייִדישן צו דער לאָדזשער שטאָט־פערוואַלטונג

אַנימאָלט פלעגט צו מיר אַריין אַ גרופּע לאָדזשער יונגע ייִדישלעך, לויט די פערריסענע נעזלעך אויף זייערע בלאַנד־אַרישע פנימלעך, האָט זיך מיר זיכער געקאָנט דאַכטען, אַז זיי זענען געקומען אין מיר אַריינהאַקען אַ פּרק ראַסען־חכמה אָדער זיי ווילען מיך בעוועגען צו בעאיינפלוסען דעם היגען אַנטי־היטלעריסטישען קאָמיטעט, אַז ער זאָל אַביסעל אָפּטעמפּען די שאַרפקייט פון דער געפיהרטער דורך איהם באָיקאָט־אַקציע געגען אַלץ און אַלעמען, וואָס שמעקט נאָר מיט דער ברוינהעמדעלדיגער מלוכה.

באַלד האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזען, אַז דאָס מאָל איז דער צוועק פון דער אָפּגעשטאַטער וויזיט פון מיינע אומסגערעכטע געסט געווען גאָר אַן אַנדערער.

קודם־כל האָבען זיי זיך פאַר מיר פאָרגע־שטעלט. זיבען זענען זיי געווען. לויט דער רייה האָבען זיי זיך אָנגערופען: פייפער, קאַלענבאַך, נאָוואַק, צימער, רייטער, באַריש און פייפער דער צווייטער. דאַן האָט איינער פון זיי אָנגעקנעלייגט אַזאַ ספּיטש:

מיט איבער הונדערט יאָהר צוריק זענען אונזערע עלטער־זיידעס אַהערגעקומען פון זאַקסען, בייערן און פון אַנדערע בעפעלקערטע דייטשלענ־דישע פּראָווינצען, בכדי זיך דאָ צו קאָלאָניזירען. אָנגעוויזען האָט מען זיי אויף אַ שטח, וואו ס'געפינט זיך איצט באַלוט־זשובאַרדז. דער דאָזיגער שטח איז דאַמאָלט געווען בעדעקט מיט טיפע זומפען און געדיכטע ווילדע געוויקסער, אין וועלכע ס'האָבען געהאַט אַ בעקוועם בעהעלטעניש כל'ערליי גנבים, די געפעהרליכסטע גזלנים און וועג־רויבער. צום דאָזיגען שיינעם געזינטעל זענען אויך צוגעשטאַנען די אַהער־פערשיקטע פון פער־שידענע געגענדען פּאַביטניקעס. פון דאָנען אויס האָבען די דאָזיגע פערברעכער־באַנדעס איינגע־אָרדענט אָפטע אָנפאַלען אויפ'ן שטעטעל און פּע־ראַריזירט זיינע איינוואוינער.

די זיכערקייט פון די שטאָטישע איינוואוינער און פון די אַהער פאָהרענדע מיט'ן אַלעקסאַנדער טראַקט אַרומיגע סוחרים האָט הויפּטזעכליך בע־וואויגען די דאַמאָלדיגע מאַכט צו קאָלאָניזירען דעם גאַנצען דערמאָנטען טראַקט. די אָנגעקומענע קאָלאָניסטען זענען טאַקע דאָ אַהער געשיקט געוואָרן. מיט דער גרעסטער ענערגיע האָבען אונזערע על־טער־זיידעס בעגונען אויסטרוקענען די זומפען, אָפּרייניגען די ווילדע הויכע געוויקסער, דאַן האָ־בען זיי זיך אויפגעבויט הייזלעך און מיט דער ליניע פון זייערע הייזלעך אויפ'ן טראַקט זענען ווייטער געשניטען געוואָרן קווער־געסלעך.

קאָלאָסאַלע כחות האָבען זיי פערלייגט. נישט בלויז מיט דער ווילדער נאַטור, נאָר אויך מיט די געפעהרליכסטע רוצחים האָבען זיי געמוזט פער־ביטערטע קאַמפּען פיהרען. נישט איין מענשליך לעבען האָט די דאָזיגע קאָלאָניזירונג געקאָסט.

דאָס ווערק איז אָבער דאָך געלונגען. אַ שרעקליכע וויסטע איז אין אַ ישוב פערוואַנדעלט געוואָרן. אַלס אויסדרוק פון אָנערקענונג פאַר דער העלדישקייט, גרויסען פּיאָנערישען אויפטו פון אונ־זערע עלטער־זיידעס האָט מען די געשניטענע קווער־געסלעך אָנגערופען מיט'ן נאָמען פון די ערשטע הייזלעך. אַזוי אַרום זענען ענטשטאַנען פייפערס, קאַלענבאַכס, נאָוואַקס, צימערס, רייטערס, באַרישס, צווייטע פייפערס און די ווייטערדיגע געסלעך. די נעמען פון אַט די דאָזיגע געסלעך האָבען אַלזאָ פעראייביגט דעם אָנדענק פון אונ־זערע פערדינסטפולע אבות.

איז לעצטענס בעקומען די לאָדזשער שטאָט־פערוואַלטונג און מיט איין פעדער־שטריך האָט זי אָפּגעווישט דעם דערמאָנטען הערליכען מאָנומענט. די נעמען פון די אויסגערעכנטע געסלעך האָט זי געענדערט. מילא, וואָלט זי אויסגעקליבען נע־מען פון היסטאָרישע, וויכטיגערע בעדייטענדערע פערזענליכקייטען, ווי אונזערע עלטער־זיידעס זע־נען געווען, וואָלטען מיר אפשר קיין טענות נישט געהאַט. פערדריסט אונז דען, וואָס די צווייטע פייפערס איז געענדערט געוואָרן אויף פּרוס? פאַרט אַ נאָמען פון אַ גרויסען פּוילישען שריפט־שטעלער, ער איז אַביסעל וויכטיגער און אונזער עלטער־זיידע פייפער נומער צוויי דאַרף איהם טאַקע דעם כבוד אָפּטרעטען.

מיט וואָס פאַרט רעכט איז אָבער פייפערס די ערשטע געענדערט געוואָרן אויף מאַסאַרסקאַ, קאַלענבאַכס אויף ליאַטניטשאַ, נאָוואַקס אויף טשעשעלסקאַ, צימערס אויף דרוקאַרסקאַ, רייטערס אויף אוזשענדניטשאַ און באַרישעס אויף פּיעקאַר־סקאַ? צי איז אונזער עלטער־זיידע פייפער דער ערשטער נישט אַזאַ בעל־יחסן ווי דאָס קיי־לער־פאַך (מאַסאַרסקאַ הייסט קיילעריי, קיילעריי־אויסאַרבייטונגען), פון ווען אַן זענען דאָס פליהער, טשעשעלעס, דרוקער, בעקערס און בעקערס גרע־סערע מורינות, ווי פּיאָנערען־קאָלאָניסטען?

אויב דער לאָדזשער שטאָט־פערוואַלטונג האָט זיך פלוצלינג פערגלוסט צו שפּילען אין דעמאָ־קראַטיע און אַרויסצוווייזען פּיעטעט צו געוויסע מלאכות און בעשעפטיגונגען, האָט זי געדאַרפט בעשיינען מיט זייערע נעמען די רייכע פּרינצי־פּאַלנע גאַסען אָדער זיך מטריח זיין אַליין אויס־צובויען אַ ספּעציעלען שטאָט־קוואַרטאַל און נישט פערשוועכען דעם כבוד פון אונזערע העלדישע אבות?

איך האָב געמוזט אָנערקענען די טענות פון מיינע געסט פאַר גערעכטע. איך האָב זיי צוגע־זאָגט זייער צאָרן אויסצוגיסען אויף די שפּאַלטען פון בלאַט און איך האַלט טאַקע איצט וואָרט.

אַרגוס.

ווער קויפט די פאַבריקען

פון דער פירמע „לעאָנאַרד, וועלקער און זשיראַרד"

(אַג) ווי מיר האָבען שוין בשעתו געמעלדעט זענען אונטערגענומען געוואָרען אונטערהאַנדלונגען צווי־שען דער היגער פערוואַלטונג פון דער פירמע „לע־אָנהאַרדט, וועלקער און זשיראַרדט" און דער פיר־מע האַמבורגער אין לאָדז וועגען איבערגעבען די פאַבריקען. ווי מיר דערוויסען זיך איצט, זענען די אונטערהאַנדלונגען צווישען די פירמען איבערגע־ריסען געוואָרען ווייל די פירמע האַמבורגער האָט זיך אין לעצטען מאָמענט צוריקגעצויגען. לויט די ידיעות וואָס מיר האָבען דערהאַלטען אין די לעצ־טע טעג, זענען ענדליך פערענדיגט געוואָרען די אונ־טערהאַנדלונגען, וואָס זענען געפירט געוואָרן אין לאַנג דאַן צווישען דער פירמע לעאָנהאַרדט, וועלקער און זשיראַרדט און דער דירעקציע פון דער פירמע ברי־דער פינטשעווסקי אין לאָדז אין דעם זין, אַז די ברי־דער פינטשעווסקי זאָלען פאַכטען אַלע אָפּטיילונגען פון לעאָנהאַרדט'ס פאַבריק אויף אַ לענגערע צייט.

עס דאַרף בעטאָנט ווערען, אַז הגם די פעראינ־טערעסירטע פירמען האָבען אויף איינינגע אָנפראַגען נישט געוואָלט געבען קיין שום ערקלערונגען, איז ווי מען אינפאָרמירט אונז די טראַנזאַקציע שוין פולשטענדיג פינאַליזירט געוואָרען און דאָס לאָזען אין בעטריב די פאַבריקען ווערט ערוואַרט שוין אין די נאָהענטסטע טעג.

רעפּרעזענטאַנץ־טעאַטער

„ראָזמאַיטאָשטשי"

ציגעל־גאַס 27. טעל. 112-25.

דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

גאַסטשפּילען

פון'ם בערימטען יודיש־דייטשען קינסטלער, פּרעמיער פון ריינהאַרד־ און פּיסקאַטאָר־טעאַטערן

אלעקסאַנדער

גראַנאַך

היינט, דאָנערשטאַג, 9.30 אָוונט

הנחה־פאָרשטעלונג

איינהייטס־פּרייזען

אלע בילעטען נור 1 זל.

צום לעצטען מאָל

מיט אלעקסאַנדער גראַנאַך

וועלט־געצווייסען!

איינהייטס־פּרייזען

אלע בילעטען איז פּאַרטער 1 זל.

מאָרגען, פרייטאָג, ווידערהאָלונג

פון דער גרויסער פייערליכער

פּרעמיערע

אלעקסאַנדער גראַנאַך'ס

מאָנומענטאַלע אויפפיהרונג

„שיילאָק"

מיט אלעקסאַנדער גראַנאַך אַלס „שיילאָק".

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט־דיזשורען

(2) היינט בייַנאַכט דיזשורירען: א. פּאָטאָק (פּלאַץ קאָשטשעלני 10), א. כאַרעמזאַ (פּאָמאָרסקאַ 12), ע. מילער (פּעטריקאָווער 46), מ. עפּשטיין (פּיעטרקאָווער 225), ז. גאָרטשיצקי (פּשעיאַזד 59), ג. אַנטאָניעוויטש (פּאַביאַניצער 50).

גנבות

אין דער וואוינונג פון סוחר הערש מאָטיל 11 ליסטאָפּאַד 12 האָבען זיך אַריינבעקומען גנבים און אַרויסגעגנב'עט וועש, מלבושים און אַנדערע חפצים אויף אַ סומע פון 4000 זלאָטים.

— פון חיים געלבאַרט'ס וואוינונג, נאַרוטאָוויטשאַ 29 האָט מען אַרויסגעגנבעט פערשידענע חפצים פאַר 1200 זל.

— משה ציטרין, לעגיאָנוב 23 איז בע'גנב'עט געוואָרען אויף אַ סומע פון 600 זל.

Dr. med. P. Braun

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען

נעהמט אָן פון 8 ביז 1 און פון 4 ביז 8 אָוועגד.

Cegelniana 4, tel. 216-90.

קינאָ־טעאַטער

„MIRAZ"

11 ליסטאָפּאַד (קאָנסטאַנט.) 16

היינט פּרעמיערע!

פּרעכטיגער פילם פון דער פּוילישער פּראָדוקציע

„שפּילצייג"

אין די הויפּט־ראָלען:

AlmaKar,
Zula Pogorzelska,
Eugenjusz Bodo,
Konrad Tom,
Jerzy Marr,
Sielański.

אויסער'ן פּראָגראַם:

פּאַראַמאָונט־צייטשריפט.

פּרייזען פון די פּלעצער: III פּל. 54 גר., II פּל. 85 גר., I פּל. 1.09 זל. באַלקאָן 75 גר.

דער זאַל איז גוט בעהייצט.

ר. איזראַעל

דער בערזען־סוחר

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

122

אַ גאַנצע נאַכט איז די פרוי רובין נישט איינגעשלאָפען.

— איצט האָט זי געטראַכט, וועט ענטדעקט ווערען דער גאַנצער סוד, ס'וועט נעהמען אַ סוף צו די פּלענער, וועלכע זי האָט זיך געמאַכט, צי האָט זי צו דעם אינספּירירט אַזאַ נייד פון פערברעכענס, כדי אימיטען אָפּצוהאַקען און צוזאַמען מיט די האָפ־נונגען פערלוירען צו געהען? ס'האָט איהר זעהר וועה געטון, אָבער קיין עצה האָט זי זיך שוין איצט נישט געקענט געבען, זי וואָלט געוואָלט, אַז ס'זאָל קרימינאַל נישט מעהר טאָג ווערען, אַז די נאַכט זאָל דויערען אין דער אומענדליכקייט, אַז זי זאָל זיך נישט דאַרפען מעהר אויפהויבען און די וועלט זאָל בעהמען אַ סוף. ביי די דאָזיגע פּעסימיסטישע געדאַנקען איז איהר איינגעפאַלען, אַז זי זאָל זיך נישט איבערגעבען אין די הענד פון דער פּאָליציי, אַז זי זאָל אַוועק פון דער וועלט מיט'ן איינגענעם ווילען און זאָל נישט דאַרפען אַ חוץ פיזישע ליידען אויך האָבען מאָראַלישע. און ביי איהר איז אויסגעקומען אַזוי קלאָהר, אַזוי איבער־פאַך, אַז נאָר זעלבסטמאָרד קען זיין אַן אויסוועג פון דער לאַגע, און אייגענטליך צוליב וואָס האָט זי באַדאַרפט צו לעבען, ווען די גאַנצע רושטאַוואַניע, וועלכע זי האָט געבויט פאַלט איין און האָט זיך שוין נישט וואו אַנצושפּאַרען, זי איז שוין געווען פערטיג ביי זיך, ווען פּלוצלינג האָט זי זיך דערמאָהנט וועגען דעם קינד.

— און וואָס וועט זיין מיט מאַשעלען? וואו וועט זי איבערלאָזען דאָס קינד ביי וועמען? און דערמאָלט האָט זי געקעמפּט מיט צוויי געפיהלען, אָדער בעגעהן זעלבסטמאָרד, צוערשט דערמאָרדען דיג דאָס קינד.. אָדער גאָר זאָל זי אָפּגעבען דאָס קינד פאַני'ן, וועלכע געפינט זיך גראָד אויפ'ן אָרט און דאַן וועט זי נאָך פאַר'ן טויט האָבען געשוין אַ גוטען און איידעלע זאַך, ס'איז פאַר איהר ווירק־געווען שווער צו דערציהען, צום סוף האָט זי זיך געטראַכט.

— ניין, איך וועל איהר דאָס קינד נישט צו־ריקגעבען. איך האַלט דאָס פאַר מיין קינד און קען עס נישט איבערלאָזען אין פרעמדע הענד, ווייל איך וואָלט נישט געקענט רוהיג שטאַרבען, ווייסענדיג, אַז פאַני האָט מיך בעזיגט דערמיט וואָס זי האָט צוריק בעקומען דאָס קינד צו וועלכען זי האָט אַזוי שמאַרק געשטרעבט. ניין, צו דעם וועט זי בשום אופן נישט דערלאָזען, און ביי דער פרוי רובין איז געבליבען, אַז זי זאָל דערמאָרדען דאָס קינד און דאַן אַליין בעגעהן זעלבסטמאָרד..

— זאָל זיך דאָס שפּיל מיט איין מאָל ענדיגען און ס'וועט אַלע גוט און לייכט ווערען.. זי האָט אויך בעשלאָסען נישט אָפּצושלעפּען און תיכף וואָס פריהער אויספיהרען איהר בעשלוס, וועגען דעם ווי אַזוי אויסצופיהרען דעם מאָרד און זעלבסט מאָרד האָט זי שוין געהאַט אַנ'אַלטען פּלאַן, זי האָט דעריבער נישט געדאַרפט זוכען קיין מיטלען נישט געדאַרפט מאַכען קיין הכנות, נאָר יעדער סעקונדע האָט זי דאָס געקענט טון, און טאַקע ווי די זון האָט זיך נאָר בעוויזען אויפ'ן הימעל און איהרע שטראַהלען האָבען זיך אַדורכגעשטופּט דורך די שפּאַרעס אין די ראָלעטען אין זי אויפגע־שטאַנען פון בעט זיך אָנגעטון און אָנגעהויבען צוצוגרייטען די שרעקליכע טאַט. זי האָט צוגעגרייט אַ שטאַרקען סוף און צוגעגרייט אַ משקה פאַר'ן קינד און פאַר זיך, אַלץ איז ביי איהר געווען פערטיג, זי איז צוגעגאַנגען צו דעם בעטעל פון'ם קינד, געקוקט דערויף לאַנגע מינוטען אַזוי ווי זי וואָלט זיך געוואָלט איבערצייגען צי דאָס קינד וועט אַרויסרופען ביי איהר אַ געפיהל פון רחמנות, אָבער נישט, נאָך ווענציגער ווי זי האָט זיך דאָס פאַרגעשטעלט..

— דאָס קינד איז נישט מיינס, האָט זי גע־טראַכט, אַזוי לאַנג ווי איך האָב זיך דערצו צו־געוואוינט, האָט זיך מיר אויסגערוזט, אַז איך וועל אַז דעם נישט קענען אויסקומען, אָבער איצט זעה איך, אַז דאָס איז נישט מיין בלוט און פלייש און וועל זיך קענען מיט אַ רוהיג האַרץ אָפּזאָגען דערפון, צי האָט בכלל געלוינט אַזוי פיל צו קעמפען און מוסר נפש זיין זיך דערפאַר? ניין בשום אופן נישט, שוין דערפאַר. ווייל איך וואָלט נישט גע־דאַרפט איצט בעגעהן קיין מאָרד אין דעם מאָמענט ווען איך גרייט זיך אויף יענער וועלט, נאָר גע־בוג צו ליידען. איך קען ווייטער נישט און בכלל געהט עס נישט ווייטער, איצט און זי שוין געווען געציטערט און ווען דאָס קינד האָט זיך איבער־געוועקט, האָט זי צוגעטראָגען די משקה צו דעם קינדס מויל, כדי צו געבען אויסצוטרינקען, ווען פּלוצלינג האָט אימיצער האַסטיג אָנגעקלאַפּט אין דער טיר.

שולמית, האָט אַ ציטער געגעבען און אַרויס־געלאָזען פון האַנד דאָס גלאָז, וועלכעס איז צו־האַקט געוואָרען אויף שטיקלעך, שולמית האָט נישט געענטפערט אויפ'ן קלאַפּען, הגם עס איז כסדר געוואָרען שטאַרקער און שטאַרקער, נאָר האָט זיך אויף די שפּיץ פינגער צובעקומען צום טיש און אויסגעטרונקען ביז'ן דנאָ דאָס צווייטע גלאָז, וועל־כעס זי האָט געהאַט צוגעגרייט פאַר זיך, זי איז געבליבען זיצען אויף אַ שטוהל און אָפּגעוואַרט אויפ'ן טויט, איצט האָט זי שוין אפילו נישט גע־הערט דאָס שטאַרקע קלאַפּען ביי דער טיר און דעם פּרוּוו די טיר אויפצוברעכען, איהר האָט אָנגעהויבען צו מישען אין די געדאַנקען און איינציגוויז האָט זי פערלוירען דאָס בעוואוסטזיין, פערוואַרפען דעם קאָפּ אויפ'ן אָנלעהן פון שטוהל און אין דער פוזע געבליבען ליגען.

מאַשעלע האָט אָנגעהויבען שטאַרק צו וויינען, דאָס שטאַרקע קלאַפּען אין דער טיר און דאָס שווי־גען פון איהר מוטער האָט זי שטאַרק איבערגע־שראָקען און דאָס וויינען איז איבערגעגאַנגען אין אַ היסטערישע געשריי, פון הינטער דער טיר האָט מען דאָס אַלץ געהערט, דאָס איז געווען אַ שרעק־ליכע לאַגע, פון דרויסען זענען דער איבער־ספּעקטאָר מיט עטליכע פּאָליציי־בעאַמטע, וועלכע האָבען דורך אַ צופאַל זיך דערוואוסט וועגען דעם אָרט, וואו די פרוי רובין האַלט זיך אויף, דער אינספּעקטאָר איז נאָך אין דעם פּענסיאָנאַט אָנגע־קומען ביינאַכט, אָבער ער האָט נישט געוואָלט שטערען די רוה פון די פּענסיאָנאַט־געסט, נישט געוואָלט ברענגען צו קיין סקאַנדאַלען, דעריבער האָט ער אָפּגעוואַרט ביז איבערמאָרגען, ווען פערהיטענ־דיג צוערשט, אַז די פרוי זאָל נישט קענען אַרויס דורכ'ן פענסטער, האָט ער אָנגעקלאַפּט ביי שולמית אין דער טיר.

(פאָרטזעצונג קומט).

די געגענדען אַרום דער פיליצע און דער וואַרטע בעדראָהט פון אַ פערפלייצונג

סאַפּיאָרען רייסען אויף די שטיקער אייז מיט דינאַמיט

(א) די זיכערהייטס־מאַכט האָט בעקומען ידי־עות, אַז אויף די טייכען פיליצע און וואַרטע שווי־מען גרויסע שטיקער אייז און אַז דאָס וואַסער איז שטאַרק געשטיגען. אַזוי אַז ס'דראָהט אַ סכנה פון אַ פערפלייצונג. אויך די בריקען אויף די טייכען זע־נען בעדראָהט צוליב די שטיקער אייז, וואָס שווי־מען אויפ'ן וואַסער.

צוליב דער בעדראָהטער סיטואַציע, האָט די זי־כערהייטס־מאַכט אַוועקגעשטעלט אָפּטיילונגען פון סאַפּיאָרען, וועלכע רייסען אויף די שטיקער אייז מיט דינאַמיט און מיט אייז־ברעכער. דערהויפּט איז בעדראָהט דאָס שטעטעל סילעוו. ס'איז דערום אַראָפּגעשיקט געוואָרען אַן אָפּטיילונג סאַפּיאָרען. אין די געגענדען, וועלכע זענען בעדראָהט, זענען אַוועקגעשטעלט געוואָרען ספּעציעלע דיזשורען, און אויב ס'וועט נויטיג זיין, וועלען די איינוואוינער פון די בעדראָהטע געגענדען עוואַקואירט ווערען.

צוויי רוצחים פערמשפּט

איינער אויף 4 יאָהר און דער צווייטער אויף 2 יאָהר תפיסה

(א) אין דאָרף קסאַווערוב נעבען לאָדז, האָבען זיך אין דער נאַכט פון 13־טען אָקטאָבער 1934 אַריינגעכאַפּט אין דער שטאַל פון אַ געוויסען רוט־קאָווסקי די פאַראַבקעס קידאַן און איגנאַטשיק, וואו זיי האָבען אָפּגעוואַרט זייערען אַ חבר פּאַל. ווען דער לעצטער איז פאַרטאָגס געקומען אין דער שטאַל אַרויסצופיהרען די פערד, זענען קידאַן און איגנאַ־שעק איהם בעפאַלען און מיט העק דער'הרג'עט.

נעכטען זענען די רוצחים געשטאַנען פאַר'ן גע־ריכט. קידאַן איז פערמשפּט געוואָרען אויף 4 יאָהר און איגנאַשעק אויף 2 יאָהר תפיסה

זעלבסטמאָרדען אין לאָקאַל פון דער אָפּטיילונג פאַר סאָציאַלער הילף

(2) נעכטען איז אין לאָקאַל פון דער אָפּטיילונג פאַר סאָציאַלער הילף ביים לאָדזער מאַגיסטראַט פאָרגעקומען אַן'אויסטערלישער זעלבסטמאָרד.

אין דער אָפּטיילונג איז געקומען מיט אַ ביטע וועגען הילף אַ געוויסע לעאָקאַדיאַ קוטשי. ווען איהר ביטע איז אָפּגעזאָגט געוואָרען, האָט קוטשי זיך פער'סמ'ט מיט שוועבעל־זויער, וועלכע זי האָט צו־געגרייט אין אַ פלעשעל. אין דער לעצטער מינוט האָט מען ביי דער זעלבסטמערדערין אַרויסגעריסען דעם סם, דערביי האָט זי זיך אָפּגעבריהט די הענט און דאָס פּנים.

דער דאָקטאָר פון פּאָגאָטאָוויע האָט זי אָפּגע־פיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

* * *

— אויף פּעטריקאָווער 32 האָט זיך, מיט זעלבסטמאָרד־ צוועקען פער'סמ'ט אַ געוויסער יהושיע קאָפּלאָוויטש פון פראַנטשישקאַנער 38. אין אַ שווע־רען צושטאַנד האָט איהם די פּאָגאָטאָוויע אָפּגע־פיהרט אין שפּיטאָל. די סיבה פון זעלבסטמאָרד איז פאַמיליען־סכסוכים.

Dr. med.
R. Zalcwasser
כירורג
ציגעל־גאַס 19, טעל. 125-17
נעמט אָן פון 1–2 און פון 4–6 נאָכמ.

Dr. Zygmunt
Henrykowski
ספּעציאַל־אַרצט פאַר ווענערישע
הויט־קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
פּיעטריקאָווער 86
טעל. 143-63
נעהמט אָן פון 8–11 און פון 6–9 אָוונט.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע זאַל

ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע

1־טע קלאַס — 2־טער טאָג

10.000 zł. — 65758
5,000 zł. — 93544 113374
2.000 zł. — 184991
1,000 zł. — 24108 179236
500 zł. — 8337 13184 23155 31352 — 75410 81547 91039 162215 173650
400 zł. — 20318 88704 104482 122804 148281
200 zł. — 14851 35725 49319 60747 136968 143237 170509
150 zł. — 733 9644 14712 18142 19672 21955 22650 24693 27354 39364 41830 45398 51706 56506 56626 62097 65523 71395 72736 74555 74966 81314 84807 88271 98270 110724 120995 122046 — 132387 132953 135673 144225 148473 150500 158732 163693 166259 173134 175938 179246 181118

STAWKI.

Wygrane po zł. 100 z literą s, reszta po 50 złotych.

100s 232s 501s 45 60 722 54 868 1087 135 223 51 470 513s 45 630s 71s 714s 832 49s 70s 81 2060s 3 489s 662 887 911 3190s 256 57 95s 341s 63s 435 71 2s 78s 720 931 4242 403 96 527s 37s 635 37s 728 835 55s 5006 175 261s 338 61s 465 645s 764 6034 41 372 435s 91 660 4 745s 965 73 7075s 271 93 383 456s 548s 693 714s 804s 8303 26s 428s 68s 97 509s 26 71 72s 890 9052s 333 463 851s.

10082s 145 85s 271s 69s 84s 307s 59s 613s 814 42 67s 11068s 127s 63s 9 245 601 748s 924s 12035 285 316 30 843 65 76s 909 13040 132 57 227 32 434 77s 701 26s 82 826 938 14042 230 55 472 562 68 779 915 15150s 80 72 218 341s 75s 439s 64 513 19s 37 665 79s 715 78s 852 16040 132 94s 351s 57 97 447 516s 92 664 17013 180 207 516 42 775s 992 18064s 240 554s 760s 962 19070s 278 362s 405s 875s.

20091s 221 318 64 415s 940s 86 21169 89 262s 65s 86s 363 517s 69 089s 22129s 255 825s 96s 23244 42s 62s 340s 682 905 24083 262 75s 694 803 56 999 25207 54s 86 458 72 568 647 62s 26049 109 637 82 850s 800 27127s 295 202 76 909 28430 50s 734s 849s 59s 61s 942 46 29079 722 806 72s. 30090 119s 76 400 70 526 52s 31143s 502 86 373 406 34s 937s 32174s 263s 428s 55 549s 52 62 67 650 65 847s 750s 934 46 85s 33085s 364s 776 924s 34101s 26 70s 6 347 52s 518 75 866 95s 35078 114 44 223 445 76 556 664 702s 50s 867 998s 36025 66 100 274 423 63 70s 3 526 672s 929 91 37038 76s 105 57s 95 203 626s 46s 92 731 904 40s 38105 98s 112 62 307s 75s 420s 76 574 839 55s 900 39022 110s 67 464s 556s 714s 59.

40013s 275s 592 831 41168s 407s 591 861 744 840 919 25 68 90 42152s 233 396s 419 64 513s 52s 733 97 43072 132 442s 84 71s 580 629 748s 858 44326s 896 45450s 539s 73s 793 95 46112 51s 352 400 47224s 352 400 462 39s 348 91 422 52 625 30 844 903s 91 48105s 39s 275 443 666 728 800 905 12 49260 371s 520 12 49s 36s 640 753s 941. 50207 427 63 594 689 732 810s 986s 51110s 323 371 58 495 624 39 881 52123 496 548s 63 81 616 708s 53127 93 277s 81s 83s 355s 88 526s 49s 613s 76 802s 932 84 54022 37s 96 203 321 97s 948 55001 157 326s 525 609 755 66 813 952s 56327s 460 72s 693 795 872 57028 196 278 761 845s 916s 58049 204 36 479 59009s 145s 73 229 318s 82.

60121s 15s 220 390 581s 83s 723s 61045s 243s 309 424 617s 795 830 53s 62300 526 51s 806 81 86 921 63052s 100s 1s 67 391 743 801s 64160 479 714 828 94s 65017 60 77 148s 81 235 321 565s 96 682s 66064 5s 234 613 886s 92 957 61s 67056s 119s 233s 374 579s 625 674 907 68036s 54 146s 579 736 77 879s 994 69060 83 226 597s 627s.

70008s 84s 133s 64 230s 477s 521s 690 819 99 983 71048s 188 96 231 320 30 49 493s 551 775 971 72060 233 354s 63 55 481s 8s 562 53 683 718 83 902 73038s 145s 77s 208 28 45 336 401 636 785 925s 72s 3s 74189 693s 703 863 923s 75085s 239 12 71s 380 1 45 419 21s 75s 641s 82 725 46 871 76038 242 365 633 796 939s 77199s 278s 82s 306 435s 587s 78013 207 53 300 633 788 801 991 79203 311 60s 93 468 535s 610. 776s.

80032 75 159 88 272s 355 545 735s 65 68 802s 30 916s 46 7 68 81174 211 87 729 821 960 5 82104 559 81s 612 39s 40 813 905 23 83438 88 565 751 817 84006s 57s 74s 188 264s 9s 565 740s 85089s 95 243 369 624s 927 86050s 244 61s 351 457 885 87024s 38 43 511s 422 645 93s 743 843 88099 270 340 409 58 740 828 996 89177 267 442 655s 58 900.

90174s 217 582 676 748 91254 74 320 443 524 95 618 87s 922 92008s 276 556 723 86 961s 93611 839 94015 174s 278 93052 887 363s 513 69 823 96030s 32 341 423s 64 536 97031 34 48 94 34 31s 171 235 876 966 98050 86s 280s 16 611s 66s 705 99003 38 176s 580 96 699 901.

100079s 56s 78 168 82 347 86 644 53 101024 272s 318s 33 461 90 555 762s 89s 330 102222 87 484 510s 23s 609 24s 756 76s 847 981 93s 103205 71 94 376 485 87 565 744s 830s 921 104012 229 328 443s 554s 754 842s 919s 58s 97s 105132 67 248 333 499 637 86 711 863s 985 106211 514 625s 736 941s 107049 560 676 108057 413 61s 79 524 613 59 727 97 811s 962 109096 120 267 418 50 519 676 844 916 14s.

110197 294 313 36 51s 428s 54 704 26 808 46 111002 49 88 229s 351s 64s 445 549 972 112061 81 375s 78 563 783 113001 26 69s 124 71 356s 65 7 401 647 94s 114018 270s 620 54 68 47s 889 923s 49 115031 193 289 450 521 8 83 626 713s 819 23 116008 73 162 277 304 8s 495s 513s 699s 926 71 117120s 32 241 53s 80 2 98s 300 44 758s 628 97s 957s 118079 181s 97 252 91 364 86s 628 825 928 119039 284s 499 720s 99 833.

120042 95s 875 58 950 121234s 49 377s 436s 41s 58s 555s 823s 122006 130 281 97s 417s 592s 654 58 59 820s 958 88 123029 114 60 238s 333s 478 892s 995 124002 46 81 242 49 336 431 782 889 125382 485 637 62 784s 851 68 126182s 90 917 30 127025s 32s 412s 802 78s 128051 77s 153s 287 345 473 714s 47s 962 77 129157 221s 33 336 567 83 679.

130006 44 129s 271 490 522 811 51 53 131004 27 63s 215 21s 291 97 419 547 822 966 132562 647 763 133033s 106 262 465 561 71 616 741 867 91 985s 134127 31s 56 76 258s 350s 598s 406 — 135076 106 296 515 97s 609s 74s 739 60 831 963 136032 95 125s 82s 381 403 543s 836 137105 59 293 348s 500s 74 27 66 720 39 53 912s 38 131852 212 78 366 753 803 89 139013s 126s 48 274 88s 450 699 846 98

140047 73s 82 354 96s 793 936 141105 36s 378 496 544s 62 90 824 142292 330 60s 464 92 646 880 143151s 229s 768s 852 58 951s 144166s 232 7s 430s 36s 643 782 968 93 145080 156s 294 482s 875 146300s 71s 590s 67 147068 375 460s 512 701 53 148162s 383 8 166 668s 78 82 705s 23 84 827s 416 149052 121s 659 64 708 818 55 936

150008s 187 593s 629s 798 960s 151015 375 — 452 8 652 86s 809s 50s 152236s 71 360s 79 598 968 78 153035s 31s 325s 54 425s 35 501 61s 651 712s 53 808 952 60 154194 298s 398 409s 662 781 809 54 61 72 155088s 117 86s 327 461s 61 57 — 156002 251 442s 530 607 9 156002 88 947s 157002 187s 238 55 65 556 652 703 63s 158001 37 117s 39 354s 70s 527s 39 159082s 95s 129 91 362s 67 81 685s

160003 96s 181s 218 46 67 99s 535 48 958s 68 84s 8s 1661114s 45s 210s 335 446s 508 674 865 162238 691 163118 358s 64s 6s 535s 884 164233 356s 824 91 934 165037 150 4 296 344s 540 764 834s 76 975s 166043 153 378s 433 54s 612s 746 70 838 69 931s 47 52 84s 167002s 132s 236 71s 94s 8 490s 574 650 841 168123 42 366s 93s 493s 744s 59 169250s 544 54 647 868

170173s 214 383 490 522s 607 764s 917 171329 84s 445 576 713s 56s 84 824 66 929s 85s 172035 202 508 601s 960s 173099s 216s 351 621 725s 812 25s 964s 174112 303 30 54 93 96 477s 707s 819s 175108 12s 249 70 391 455 703 937s 176061 129 212 38 2408 584s 99s 786s 177023s 90s 720 413 661 741 62 75s 864 932 94s 178119 21 271s 304 45s 474 591 98s 607 94 179124s 59 231 304 484 703s 25 84s 9s

180017 41 126s 55s 501 511 519s 22s 71s 89 604 64 751 908s 52 181288s 91s 317 434s 578s 615 40s 773 85 838 91178 182614 99 845 900 3 183040s 74s 139s 377 403 718 184028 43s 235 305 586 611s 89s 801 44 53 924s

II CIĄGNIENIE.

zł. 5.000 — 100077.
zł. 2.000 — 57848 83988
zł. 1000 — 131035 137644 164078 173707
zł. 500 — 6582 75631 110691
zł. 400 — 42273 45478 64278 97201 94503 125438 177873 182707
zł. 200 — 227 4750 14989 22021 32857 45223 44958 78354 83305 107951 123895 126433 127342 134656 148836 160671 170075
zł. 150 — 5365 16998 19806 24791 25966 — 34880 34692 35910 46793 47990 52389 52791 — 55287 64269 61167 80057 80319 86539 88060 — 93725 101394 10094 128221 127806 145684 152568 158361 160363 163026 174857 178683 183605 — 184641

STAWKI.

Wygrane po zł. 100 z literą s., reszta po 50 zł

90 162s 85 305 73s 482s 753s 1033s 125s 33 218 995s 558s 713 50 71 910 50s 58 2022s 116 87 256s 318 68 90 434 82 83 610 74s 87 922s 3014 45 161 95 208s 386s 430s 523s 79s 610 37 76s 873s 960s 4143s 332 53 437s 69 632 866 5105s 317 429 563 6042 76 82 417 38 585 605 77 90 731 7 97323 418 515 741s 857 928 8366 775 967s — 9055s 85s 412s 509 53s 633 794 872

10234 325 75 475s 527 610s 765 68 928 11149 80s 430 658 778 877 12027s 72 193 419s 670 — 855 900 73s 88 13044 142 73s 248 473 568 613 50 84 87 741s 58 897 142136 95s 313 400s 59 541 78 6902 15100s 581 654s 720s 16352 96s 540 23 17020 302 28 595 653 67 79 92s 986 18073 151s 274s 430s 33 521 805s 994s 95 19106s 205 49 73s 331s 449 676 775 925

20063s 440 513 97s 726s 638 41 67 21034 126 348s 462s 510 30 60 659 938s 67s 22121 62s 377 664 723 893 983s 23033 45s 58 112 84s 90 206 63s 97s 412 19s 514 84 98s 851 24066 185 485s 589s 636 707 47s 49 91s 836 25006 515 687 765s 61s 75s 81 969 26048 262 348 402 07 27s 43 605 77s 91 740 897 27297 367 459s 587s 658s 778 — 803s 68069s 198s 242 542 661 29114s 93s 219 514 45s 606 730s

30157s 301 825 31028s 105 36s 360 71 604 10s 75s 766 860s 32430 616s 25s 841 955 33288 350s 452 53 34027 88 164 77s 538s 42 651s 819 92 97 35140 90 206 68 382 504 22 654 93 95 842 905 — 36059 141 69s 308 87s 404 61 671 905s 37001 282 427 559s 80s 624 734s 832s 979 91 3802 1541s 607s 646 64s 775 845 950 39189s 372 452 730s 804 88s 92.

40043 20s 280 313 429 50 93 700 09 918 26 83 41388 831 534 42 601 956 — 607 42032 95 135 86 693 788 854 903 43001 153 279 301 13 405 774 942 98 44168 249 372 897 45132 930 74 366 488 631 54 923 46041 303 42 605 832 — 47282 306 65s 466 92 501 48031s 38 99 155 288 95 359 62 409 47 909 601s 781s 810 49558

50168 0287s 8s 278 618 45 71 773s 95s 842 62 51085 90s 161 64 823 951 — 52000 107 88 264s 32 53s 404 38 94 534s 70s 660s 79 740 72 921s 53276 635 752s 77s 828s 54 208 757 7 690s 897 989 5012 88s 231 3655 450 708 907 93 56031 202 23 505s 745 829s 906 57046 142 3666 443 555s 56 790 — 58401 03 64 502 59066s 143s 234s 41s 340 71 607 98 788 919s 49s 81 82 84

60129 437 60 623 737s 76 815s 31 61012 97 405 642 88 707 52 865 929 — 62040s 102 63 363 410s 77s 531 653s 762 63047 273 94 317 70 598 942 50 64172 281s 425 526 62 663s 745 806s 962 65018 125 200 s 73 304 65 569 617 87 716s 42 66114s 86s 699 318 414 — 694 720 831 67060 348 70 508 95 802 08 932 43 68129 316s 37 842 622 54s 827 923 69023 129 84 91 222 79 649 785s 829s

70205 23s 340 42s 74s 414s 947 71033 413 619 68s 81s 72031 126 517 68 698 764 809 77 73023 55 130 90s 384 88s 726 75s 74119s 33 261 89 381 407s 56 579 93s 889 75018 196 283 334 509 55 722 823s 99s 975 76009 231 682 776 800 36 99s 77322s 652 83 84 782 92s 913 78308s 432 67 504 618 79039 237 306s 106 591 628 728 807 22 904 45

80175 210s 84 377 514s 70s 601 69 95 779 81202 83 335 559 642 49 50 849 56s 911 82125 73s 284 409s 97 747 — 829s 60s 945 831000 289 387 418 585 836 47 84004 16s 160 394 599 642 53 730 84 86 910 85235 59 837s 485 598 831 90 86090s 276 93s 933 500 653 716 87049 71 291 547 623 52s 95s 965 — 88026 49 306 58s 502 58 709s 93 89012 92 156 69 238 79 322 62 614s 749 803 52 953

90228s 359 446s 802 807 81 901018 359 665 803 92026s 68 270s 382 403s 70 50068 788 857 93201 317 22 703s 94042 s 112 714 966s 95047 208 18 24s 337 665 727s 38 96441 84 666 69s 817s 25 972 97078 270 331 531s 68 — 980843 113s 596 607 803 99079 563 — 676 754s 65s 934

100030s 108 435 932 55s 98 101224 65s 987 528 753s 99s 823 973 102485s 610 713 28 930 54 109053 58 90s 335 419 28 66 501s 654 945 104921 119 207s 08 339 679 882s 105003 64 144 281 384 656s 770s 855 106000 504 639s 87 766 77s 78 992 107101 28 45 285 356 461 517s 655 67 71 965s 108274 462s 582 666s 804 109215 53s 630 48 729 — 941s 81

110108 467 681s 89 957 111233s 306 79 83 630 779 916s 112044s 87 283 534 757 80 93 852 935s 113183 355 47 444. 59 89 553 666s 1460s 202 79s 326 664s 710 35s 892 115060 1222 43s 239 578 954 87 116249 335s 526 661 735 843 — 117035s 208 56 525s 75s 999 700 19 854 982s 92 180009 51 67 98 426 33 36 56 509 11 644 71 782 895 993 119077 106 31 251 78 522 86s 626 50 750 88 876s 922 34

20058 139 40s 372s 448 544 881 90 930 31 121604s 70 700 883 122274 — 470s 597 794 890 123268 337 556 783 852s 89 84 917 69 124006 554 29 774 805 929 125046 91s 94s 311s 78 523s 53 90 765 944 88 126144 244s 587s 604 68 70 86 849 98 938 99 127144 270 368 443 699 799 884s 947 94 128158 476 500 658 771 89 843 129012 44 75 808s 39

130131 211s 69 605s 727 29 72 844s 948 131138 237s 478s 539 692 704 — 132064 279s 484 744s 855s 900 133012 306 538 133202 320 414s 31 87s 514s 621 24s 744s 831s 941 135064s 264s 97s 630 786s 136056 75 254s 75s 91 379 85 478 627 43 805 927 90s 97s 137136 71s 383 425 531 82s 794 306 80s 976 138049 55 83 135 80s 342 480 574 944 139234 610s 794s

140143 300s 459s 593 716 908 41 73s 79 141109s 25 224 34s 69 330 61 569 83s 698 808 937 142230 485s 541 640 713 96 143014 36 134 287 320 96 601 27 64 79 859 942 144083s 101 186 531 88s 761s 806 31 86 145162 308s 497 705 81 146201 34s 858 631 147010 199 97 536s 681 89 754 82 964 79 148283 327s 441 507 50 94 614 52 741 853s — 975 99 149151 71 425 50s 94 614 62 741 853 975 99s 149151 71 425 50s 694 795 891

150022 70 74 76s 115s 39 210 28 315 36 485 502 46 79 697s 718 44 83 925s 151011 22 41s 259 374s 152119 319s 34s 460 77s 80 53651 153257s 317 421 640s 856 154007 385 819s 902 155032 55 73 86 131 89 207 450 540 8919 — 156149 242 461 601 865 157012 44 201 14s 51 334s 721 31s 865 68 158136 237s 57 91 462s 71s 558s 95 629s 796 801s 159334 80s 400 78s 535 667 908 12

160036s 373s 447 672s 905 67 70 87 161227s 428 726s 53 72 965 162418s 83 530 750 813s 21s 163034s 146 65 318s 462 589 679s 760 65s 87s 164323 457s 535 57s 692 718 33s 165010 57 123s 25 210 38 84 484 602 49 635 53 75 97s 166191s 220 475 613 897 167224 515 19 77 608 18s 90 945 168029 267 305 62 84 516 618 704 169005s 146s — 422 52255 58 737 97 968

170114s 247 423 577 620 91 937 — 171175 25s 300s 420 29 500 58 682s — 889 172449s 81 500 611 806 173161s 81s 388s 473 521 747s 938 174008 124 50 388s 89s 612 772 83s 821 93 — 175094 96 229 64 69s 395 228 96 519 76s 176025s 32 143 82 456s 505 701s 827 177201s 25 54 309 667 830 966s 178045 68 94 284s 634 79 823 944 — 179899s

180104 24 289s 321 47 97 79 90s 638 964 181033 71 180 424 509 26 64 732 92 831s 44s 988 182037s 139s 99s 220 321 55 56s 510 29 42 98 751 183148 245 324 823 71s 184069 428 32 543 — 650 80 83s 763 96 922 46

מעזריטשער רבי אין לאדז

היינט, 7 אווענד קומט קיין לאדז מיט דער קאלישער באהן, דער באקאנטער מעזריטשער רבי הרה"צ ר' שלמה'לע ראבינאוויטש נ"י.

דער רבי וועט זיין דער גאסט פון ה' יוסף שווארצאלד, זשעראמסקיעגא 15.

לאדז וואקסט נישט

דער צוואוקס פון דער באפעלקערונג איז א מינימאלער

(א) דער נאטירליכער צוואוקס פון דער לאדזער באפעלקערונג איז אין פאריגן יאהר געווען דער קלענסטער, וואס עס איז ווען-נישט-איז נאטירט געווארן. בסך הכל זענען פארציאהרען געווען מעהר געבוירען, ווי טויט=פאלען 478.

אזויווי די ארויסוואנדערונג פון דער באפעלקערונג איז פערהעלטנישמעסיג אפגעשוואכט געווארען, האט זיך איינגעשטעלט א סטאביליזאציע, און אין דער אונטערשטער שורה ווייזט זיך ארויס, אז לאדז פארמאגט איצט איינוואוינער אנ'ערך ווי אין יאהר 1931, ד. ה. 605,000 מאן. אויך דאס איז א הארבער סימן פון קריזיס.

ארונטערגעפאלען פון אנ'אויטא

(א) אויף זגערזשער גאס, איז פון א פאהרענדיגען לאסט=אויטא, וועלכער געהערט דער פירמע אלטמאן פון קאנין, ארונטערגעפאלען דער קאנוואיענט אבראם זאיאנץ.

ער האט זיך צושעדיגט דעם שארבען און צובראכען די רעכטע האנד.

פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף

קאנצערט פון משה קוסעוויצקי

לטובת דער פאמיליע פון פערשטאר-בענעם חזן פון דער ווילקער שוהל

ווי בעוואוסט איז מיט א געוויסע צייט צוריק געשטארבען דער חזן פון דער ווילקער שוהל ר' משה פאלאקאווסקי ז"ל, וועלכער איז אין די ברייטע יודישע קרייזען פון לאדז בעקאנט געווען מיט'ן נאמען ר' משה סטע-צאווער.

דער פערשטארבענער האט גע'שמט אין דער עולם הנגינה אלס גלענצענדער און פראכטפולער מנגן, און הארציגער שליח צבור, וועלכער האט תמיד געהאט גרויס ביפאל ביי די מתפללים פון דער ווילקער שוהל און סתם ליבהאבער פון יודישער סינאגאגאלער מוזיק. אין דער צייט פון'ם גרויסען וועלט קריג, און די נאך מלחמה-יאהרען איז איהם אויסגעקומען מיטצומאכען א לעבען פון דחקות און ברויט, בישט דייענדיג זאגאר אימשטאנד מגדל צו זיין קיין איינע פון זיינע טעכטער צוליב דעם שווערען מצב און וועלכען ער האט זיך געפינען. איצט נאך דער פטירה פון'ם פערשטארבענעם איז די לאגע פון דער אלמנה מיט די יתומים נאך פילמאל פערערגערט געווארען. עס איז דארום ווערט צו בעגריסען דעם ווירדיגען שריט פון דער פערוואלטונג פון דער ווילקער שוהל, וועלכע האט דעם פערגאנגענעם זונטאג געהערט פון א ספעציעלע זיצונג געווידמעט דער פראגע ווי אזוי צו העלפען צו קומען דער פאמיליע פון'ם נפטר, עס איז איינשטימיג אנגענומען געווארען דער פראיעקט פון ה' מ. זאלץ, איינצוארדענען א רעליגיעזען קאנצערט מיט דער בעטייליגונג פון'ם בעוואוסטען אבער קאנטאר פון דער ווארשאווער סינאגאגע ה' משה קוסעוויצקי, "די הכנסה זאל געהען לטובת דער פאמיליע, עס איז צוליב דעם צוועק געוועהלט געווארען א ספעציעלער קאמיטעט וועלכער האט אויף זיך גענומען די אויפגאבע צו פערשפרייטען די בילעטען און א וואס גרעסערע צאהל, צווישען די מתפללים פון דער שוהל און אלע פערעהרער פון'ם נפטר, אינ'ם קאמיטעט זענען אריין פאלגענדע פערזאנען: פרעזעס פון דער שוהל ה' צדיק הערשענבערג, וויצע-פרעזעס ה' ה. דאמבראוויג, גבאים: ה' משה בערמאן, אביגדר הערשענבערג, יחזקאל דעלמאנאוויטש, מלך זאלץ, דוד געלבארד, הר"ש זאקס, לעווקאוויטש און הירשעל פאגעל.

דער קאמיטעט ווענדעט זיך מיט אנ'אפעל צו דער לאדזער יודישער באפעלקערונג איהר ענטקעגען צו קומען און איהר וויכטיגער אקציע און צאהלרייך צו בעזוכען דעם קאנצערט.

פעראיין פון טויב-שטומע „אונזער צוקונפט"

בעגייט די טעטיגקייט

דער יודישער פעראיין פון טויב-שטימע „אונזער צוקונפט" אין לאדז בעט אונז מיטצוטיילען, אז דער פעראיין האט אויפסניי אנגעהויבען זיין טעטיגקייט אין אלטען לאקאל אויף זאוואדזקא 4.

דער פעראיין וואס האט זיך געשטעלט פאר א ציל ביהילפיג צו זיין די יודישע טויב-שטימע אין לאדז, בעט די לאדזער יודען זיך צו פעראינטערעסירען מיט דער טעטיגקייט פון פעראיין און מיט דעם ביטערען גורל פון די מיטגלידער.

דער פעראיין איז טעטיג שבת אווענד.

רעגינא צוקער

אלס „קאמעדיאנטקע" אין „פאלקס-טעאטער"

די פארשטעלונגען פון דער בעקאנטער סובּרעטין רעגינא צוקער אין „פאלקס-טעאטער" געהען אדורך מיט א גרויסען דערפאלג. פרייטאג און שבת אווענד ווערט אויפגעפיהרט צום ערשטען מאל אין „פאלקס-טעאטער", די „קאמעדיאנטקע". שבת נאכמיטאג — „דאס גאסען-קינד".

גרויסע הנחה-פארשטעלונג פון „וועלט-געוויסען"

מיט אלעקסאנדער גראנאך

די רעפא-טאזש-פיעסע „וועלט-געוויסען", וואס ווערט איצט געשפילט פון בערימטען ארטיסט אלעקסאנדער גראנאך אין טעאטער „ראזמאיטאש-טשי" גייט שוין אראפ פון רעפערטואר.

כדי צו דערמעגליכען פאר די ברייטע מאסען צו קענען זעהען די פארשטעלונג, ווערט היינט געגעבען א גרויסע הנחה. אלע בילעטען אין פארטער באך 1 זלאטע.

מעלדונג

הנחה בילעטען

קולטור-קאמיסיע ביי דער בארא(כאוו-ביבליאטעק אל. קאשטשיושקי 9 גיט ארויס הנחה-בילעטען אויף די פארשטעלונגען פון אלעקסאנדער גראנאך אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי" און אין פערשידענע קינאס. בילעטען צו בעקומען יעדען טאג פון 10 פריה ביז 2 און פון 4 ביז 10 אווענד אין דער ביבליאטעק אל. קאשטשיושקי 9 טעלעפאן 191,50 .427

Dr. REICHER

פאלודביאווא 28, טעל. 201-93

ספעציאליסט

פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעמט אן פון 8—11 און פון 5— אווענד

„VERONIKA" היינט און פאלגענדע טעג

די שענסטע ווינער קאמעדיע א.ז.

FRANCISZKA GAAL אין דער הויפט-ראל די רייצענדע ● (גרוס און קוש וועראניקא) ●

FOX און אויך PAT אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע

אנהויב פון די סעאנסען טעגליך 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 12.30 בייטאג.

קלאנג-קינא CAPITOL זאוואדזקא 16

GABINET DENTYSTYCZNY

Lek. Dty

A. Struńskiego

פיעטריקאווער 43, טעל. 165-20.

אין טעטיג

Dr. med. M. TAUBENHAUS

ספעציאליסט

פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען

פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט

זגערזשער 11, טעל. 246-09

נעמט אן פון 4—8 אווענד.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

Dr.

J. Neuman

כירורג

(וועלכער ארדינירט אין שפיטאל אויף דרעוונאווסקא).

נעמט אן אין דערהיים פון 5—8 אווענד

זאכאדניא 57, טעל. 128-95

קליינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

די פערוואלטונג פון צייטונגס-פערקויפער-פעראיין ביי „פועלי אגודה ישראל" בעם דעמיעניגען צייטונגס-פערקויפער, וואס ער האט נעכטען בעקויפט צייטונגען (יודישע און פוילישע), וועלכע שטאמען פון א גנבה, זיי זענען צוגענומען געווארען ביי שמחה הובערמאן, אז ער זאל די צייטונגען אדער דאס געלד אפּברענגען צו שמחה הובערמאן און עס איז דער חוב פון יעדען חבר דאס צו טון.

מיט אכטונג די פערוואלטונג.

Zagubiono kwit kaucyjny za Nr. 53401 z dn. 15/XII—1928 r. na sumę zł.150 na imię M. Glikaman i I. Gerszterman, który unieważniam. 6317

Zaginione zostały 2 kwity inkasowe: 1) Nr. 157007 na 60 guldenów, pł. 12/II—35, 2) Nr. 157008 na 60 guldenów, pł. 28/II 1935 r. z Banku Komercyjnego, Piotrkowska 26 na imię L. Szanowski. Kwity powyższe unieważniam. 6322

Ein tuechtiger Inkasent mit 200 Zloty auf daurnde Stellung gesucht. Kościuszki 41. Dozorca.

לאקאלען

צו פערמיטען 4 צימער און קיך מיט אלע בעקוועמליכקייטען און 2 צימער און קיך מיט אלע בעקוועמליכקייטען, גדאנסקא 65 a. צו ערפאהרען ביים וועכטער. 6315

פערשידענעס

אנ' 18-יעהריגער יונגערמאן וויל געבען טויזענד זל. פאר איהם מיטנעהמען קיין פאלעסטינא. צו ערפאהרען ביי ד. ראטענבערג, פאמארסקא 49. 6189

אויסערגעוועהנליכע געלעגענהייט!

צו פערקויפען באדען מיט א הויז אין פאלעסטינא. אין אונזער שטאט איז געקומען דער ליטער פון א גרעסערע ביורא אין פאלעסטינא און וועט ערטיילען בחנם' דיגע אינפארמאציעס ביז'ן סוף פון הייגיגען חודש, טעגליך פון 4—6 נאכמיטאג ביי י. וועגמייסטער.

W myśl par 82 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19/IX 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 821), termin płatności IV raty podatku od nieruchomości przypada w okresie do dnia 31 stycznia 1935 r.

Ponieważ w nakazach płatniczych na podatek od nieruchomości za 1934 r. płatnicy zostali zawiadomieni, zgodnie z obowiązującemi wówczas przepisami, o innym terminie płatności, niż ten o którym powyżej mowa, a mianowicie o dniu 28 lutego 1935 r., przeto dla uniknięcia wątpliwości, Izba Skarbowa obwieszcza, że w roku bieżącym zostały utrzymane w mocy te terminy, które podano płatnikom do wiadomości w doręczonych im nakazach płatniczych.

W roku bieżącym zatem IV rata podatku od nieruchomości za rok 1934 winna być wpłacona do dn. 28 lutego 1935 r.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

פראנט, 1-טער שטאק.

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.

זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr.

S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער-שוועכע

פיעטריקאווער 90 טעל. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

ד"ר העללער

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע

טראווגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט

זונטאג פון 11—2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. med.

Leon Familier

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

שערפליצ 37 (בענעדיקטא) 6.

נעהמט אן פון 5—7 נאכמ.

לעטשניצע

פון דאקטוירים - ספעציאליסטען

זגערזשער 17

טעל. 116-33

רענטגען-גאבינעט

ווענעראלאגישעס אמבולאטאריום

פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

פריוואט-קליניק

פון האלז-, נאז- און אויערן-קראנקהייטען

Piotrkowska 55

Telefon 174-74

Dr. Dr. A. WOLYŃSKI, J. IMICH

צוליב'ן קריזיס!

ביליג און גוט! ● רעעל און פינקטליך!

די בעוואוסטע יודישע בעמישע וועשעריי און פארבעריי

„עריקא"

מליבארסקא 2, (ביים רוג בושעזשינער)

וואשט כעמיש, פארבט און פוצט אהן שעדליכע מיטלען צו סאנקורענץ-פרייזען אלערליי דאמען- און מענער-גארדעראבען, אנצוגען, קליידער, מאנטלען, פוטער, ציהט גארדינען אויף רעהמען, פאסאנירט קאפעלושען ווי אויך שטייפע און ווייכע וועש.

ביליגער ווי איבעראל: פון 4 זל. אנ'אנצוג, פון 1,50 זל. א קלייד, פון 75 גר. א סוועטער, פון 1.75 פאסאנירען א קאפעלוש, 50 גר. אנ'אויבער העמד, 15 גר. א קראגען.

לעטשניצע

פאר ווענעריש קראנקע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 122-73

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.

ווענעריש-קראנקע, מענערשוועכע און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאציע איז טעטיג א גאנצען מעת לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל

א בעראטונג 3 זל.

לעטשניצע

פאר ווענעריש קראנקע

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

Poradnia Wenerologiczna

זשעלאנא 2—פיעטריקאווער 47

טעל. 189-33

טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אווענד

ווענעריש=קראנקע, מענער=שוועכע און הויט=קראנקהייטען.

אנאליזען פון בלוט און אורין.

פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי דאקטער

א בעראטונג 3 זל.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט „שטאלטען"

אין טעקסט—40 . . . . 60— 4

נאכ'ן טעקסט—12 . . . . 18— . . . .

ברייט דער שפאלט 50 פרעצ. טייערער, אויפגאבע 100 פרעצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקרעלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט „שטאלטען") קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיני, איז אפען בייטאג און ביינאכט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman